

Dr. Ramaseter Róbert
Budapest
Diszter 2. Ilc. 8.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a

Rudolf Mosse S. A.

Str. Reg. Maria No. 33. Tel. 4-13

és a

LLOYD EXPRESS

Str. Galu No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák vesznek fel

X. évfolyam ♦ 210. szám
1929 Szeptember 15 Vasárnap
* 5t89 év Elul 10 *

Megkezdték a palesztinai zavargások vezéreinek letartóztatását

A zsidó lakosság nem bizik az előzetes vizsgálat pártatlanságában. Safedben a vizsgálatot az arab rendőrfőnök vezeti, aki maga is résztvevett a zavargásokban. A külföldi konzulok is gyűjtik az adatokat. Az európai zsidó kisebbségek beadvánnyal fordultak a Népszövetséghez a palesztinai események ügyében

(Cluj-Kolozsvár, szept. 14. Az Uj Kelet tudósítójától). Néhány napnál ezelőtt közöltük, hogy a londoni kormány bizottságot küldött ki a palesztinai helyzet megvizsgálására. A bizottság elnöke Sir Walter Shaw, tagjai: Henry Betterton és Morris Hatkins. A bizottság, mint a lapok beavatott helyről jelentik, szeptember végén indul Palesztinába. A bizottság megfogja vizsgálni az összetűzések okait és javaslatot fog tenni visszatérte után a kormánynak a zavargások megismétlődésének megakadályozása tekintetében. Amíg a vizsgálóbizottság kiutazik, a palesztinai hatóságok megkezdték egyrészt a főbűnösök letartóztatását, másrészt a zavargásokra vonatkozó adatok gyűjtését. Ezzel kapcsolatban

Palesztina zsidó lakosságának körében általános megdöbbenést keltett, hogy az arab rendőrség résztvevett a gyilkosok, fosztogatók és gyújtogatók elleni vizsgálatban.

Safed zsidó hitközsége közölte a jeruzsalmi kormánynak, hogy a zsidók vonatkoznak bizonyítékaikat a szafedi rendőrség elé terjeszteni, minthogy az maga is aktív módon résztvevett a zavargásokban. A zsidó hitközség követeli, hogy a vizsgálatot csak angolok és zsidók vezessék le.

Számos faluban újabb letartóztatások történtek, közöttük lefogtak két sejtet, akik Kasztin zsidó kolónia ellen vezették a támadásokat. E támadások során, mint ismeretes, nemcsak zsidókat öltek meg, hanem övélelmükben a zsidók is leölték több arabot.

Palesztina összes külföldi konzuljait foglalkoztatja az adatok gyűjtése és rendezése ama károkról, amelyeket államaik polgárai szenvedtek a zavargások idején. A francia konzul meglátogatta Tel-Aviv polgármesterét és felhívta a nyilatkozott a támadásokról és az arabok vandálzomságáról.

Hebronban letartóztatták Daleb Marha sejtet, az ottani mérszálás vezetőjét.

A vizsgálat beigazolta, hogy Hebronban ismert mozlím családok is résztvettek a mérszálásokban és ezek között különösen súlyosan van kompromittálva egy arab család, amelynek érdeke volt, hogy Slonim, az Anglo Palestine Company hebron-i igazgatója elpusztuljon. A vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy az arab család feje Slonim igazgató feleségét férje szemelátára, súlyosan inzultálta.

Luke, a palesztinai kormányzó helyettese, ellátogatott Safedbe. Visszatérésakor Haifában kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy megdöbbenette az, amit Safedben látott.

A kormány nevében Luke fötitkár igérte, hogy az elpusztított és fel-

gyújtott zsidó házak újjáépítése körül segédkezet nyújt és az Emek kolonizációt el fogja látni fegyverekkel és katonasággal.

Kijelentette, hogy azokat a gabonában történt károkat, amiket a zsidó kolonisták Palesztina északi részein az arabok zavargása következtében szenvedtek, a szomszédos arab falvak fogják jóvátenni. Luke helyettes kormányzó kijelentése ellenére meg kell állapítani, hogy

kilencvenet arab, aki résztvevett a szafedi zavargásokban, még mindig szabadlábon van.

Egészen nyilvánosan kínálják vételle azokat a zsidó javakat, amiket zsákmányoltak.

Genf, szept. 14. Románia, Lengyelország, Lettország, Csehszlovákia, Bulgária zsidó kisebbségeinek képviselői, továbbá a zsidó kisebbségek védelmére alakult tanács elnöke memorandumot nyújtott be Sir Eric Drummondnak, a Népszövetség főtitkárnak azzal, hogy az emlékiratot a Népszövetség elé terjessze. A memorandum szövege így hangzik:

„Főtitkár ur! A zsidó nép nevében, amelyet képviselünk, engedje meg, hogy a palesztinai események ügyében a következő tényeket hozzuk tudomására azzal, hogy azokat a népszövetségi tanács elé terjeszteni méltóztasson.

1. Palesztina majdnem minden városában és számos falujában megtámadták a zsidókat.

A támadásokat olyan borzalmas módon hajtották végre, hogy azok részletezése felülmúlja az emberi képzeletet.

Több mint száz zsidó pusztult el és a zsidók ezrei lettek földönfutókká. Mindez megtörtént, dacára annak a ténynek, hogy a zsidó lakosság soha, sem a Balfour-deklaráció előtt, sem utána, nem mutatott az arab lakossággal szemben a legcsekélyebb ellenséges magatartást.

2. Mindazok a hírek, amelyeket a sajtó és megbízható magánforrások révén az eseményekről megtudtunk, arról győzték meg bennünket, hogy ezeket a támadásokat nagy körültekintéssel készítették elő, gondos tervek szerint, alaposan megszervezett akcióként. Megállapítjuk továbbá, hogy a lakosság és a közigazgatás a veszedelmet még idejekorán felismerte és az események előreláthatók voltak. Ennek következtében kötelességünknek tartjuk fájdalommal és szomorúsággal rámutatni arra a tényre, hogy a helyi hatóságok napokon át passzív magatartást tanúsítottak.

Az eseményekért tehát a hatóságok felelősek, büntetőjogi vonatkozásban is.

Az angol-amerikai flottaleszerelési egyezmény a nagyantant végét jelenti

Decemberre már össze is hívják a leszerelési konferenciát. Egyelőre hat évre rendezik a leszerelés ügyét. A francia reakció máris ellene van az egyezménynek

(Washington, szept. 14. — Az egész világ közvéleményét a legnagyobb mértékben leköti az a váratlan és szenzációs híradás, mely arról számol be, hogy az amerikai Unió kormánya hivatalosan közölte, hogy az angol-amerikai flotta-leszerelési egyezmény tulajdonképpen már megkötöttek tekinthető, mert a tárgyalások folyamán a legfontosabb kérdésekben, így a cirkálóik száma és tonnatartalma tekintetében a teljes meg egyezés létrejött.

Az amerikai lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Macdonald amerikai utjának. Azt írják, hogy ez a legnagyobb jelentőségű látogatás, melyet angol államférfi valaha is tett Amerikában. Az amerikai hivatalos körök jelentőségéhez mérten fogadják a látogatás bekövetke-

tét. Hoover elnök elhalasztja texasi útját, hogy Macdonaldot fogadhassa, holott Texasban már nagy előkészületeket tettek ünnepélyes fogadtatására.

Csak annyi a biztonság-hoz szükséges...

London, szept. 14. — A lapok megállapítják, hogy az angol-amerikai tengeri leszerelési kérdésben sikerült a két hatalom közötti differenciákat annyira leegyszerűsíteni, hogy már csak néhány hadihajó tüzérségi felszerelésének ügye az, ami még meg egyezésre vár. Ezért látja Macdonald miniszterelnök elérkezettnek az időt arra, hogy személyes meg jelenésével eliminiálja és áthidalja a két hatalom álláspontjai közötti különbségeket.

Ami az ügyet még súlyosabbá teszi, ezek a hatóságok kötelességüknek tartották, hogy a zsidókat, akik életüket, otthonukat és javaikat védtek, lefegyverezték. A zsidók teljesen védtelenül állottak az arab bandákkal szemben, amelyeknek lefegyverzése a gyakorlatban teljességgel lehetetlen volt.

3. Palesztina új zsidó lakossága, amely az utóbbi években a mandátum által biztosított zsidó nemzeti otthon újjáépítése céljából költözött az országba, itt — a számára biztosított jogokban bizva — új életet kezdett, fáradságos és nagy produktívitású életet.

Olyan vállalkozásokat hívott életre, amelyekből az araboknak legalább is annyi a hasznuk, mint a zsidóknak.

4. Megelégedéssel vesszük tudomásul Palesztina kormányzójának az ország lakosságához intézett proklamációját, amely, ha nem is elégti ki lestem kívánságát, szelleme és szövege szerint alkalmas a kedélyek megnyugtására. Együttal pedig jele az áldozatok iránti szimpátiának és szigorú elítélése azoknak a megvetendő támadásoknak, amelyeknek forrása az a hazug propaganda, amely gyűlöletet és erőszakot követelt.

A főkormányzó felhívása azonban nem lehet a palesztinai kormány egyetlen aktusa, ha a zsidó kolonizációt helyre állítani az országban.

Szükség van a bűnösök elleni szankciókra és helyre kell állítani az elpusztított javakat Palesztinában. Szükség van arra, hogy a kormány a Népszövetség céljával egyetértően olyan politikát kövessen, amely a zsidó népek módot adjon Palesztina újjáépítésére békés eszközökkel és olyan biztonsággal, amely jól megszervezett fegyveres védelem alapul.

Együttal annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a Népszövetség támogatni fogja a zsidó népet nemzeti újjáépítésének nagy feladataiban.

Mint beavatott helyről közlik, az angol admirális megállapította azt a minimális tonnatartalmat, amely a birodalom biztonságához szükséges, és ezt a kontingenszt Amerika koncepdálta Anglia részére.

Stimson amerikai külügyi államtitkár kijelentette, hogy Macdonald és Dawes megbeszélését annyira előrevittek a tengeri leszerelés ügyét, hogy most már gondolni lehet az ez év decemberében összehívandó tengeri leszerelési konferenciára. A konferenciára meghívást nyernek Amerika, Anglia, Franciaország, Japán és Olaszország. Az eddigiek szerint a konferencia Londonban lesz. A hatalmak egyelőre hat évre rendezik a tengeri leszerelés ügyét.

hat év leteltével létrehozzák Ameri-

ka és Anglia között a tengerészeti paritást s ekkor új konferencia fogja újra szabályozni a problémát.

Stimson szerint az angol-amerikai megegyezés a hatalmak tengerészeteire is áldásos hatásnak fog bizonyulni, mert az eddigi versengésben a hatalmak agyszólván napról-napra kénytelenek voltak a flottaépítkezési programmon változtatni. Stimson biztosra veszi, hogy Hoover és Macdonald meg fogják szerezni.

Jaján csatlakozik

Tokiói jelentés szerint Takarabe admirális kijelentette, hogy Japán nemcsak flottakorlátozást, hanem egyenlő létszállitást fog követelni a tengerészeti konferencián. Japán — mondotta az admirális — akkor is megjelenik Amerika és Anglia hívására az értekezleten, ha Franciaország és Olaszország elutasítanak de legátusaik kiküldését.

Franciaország sovénjei Macdonald ellen

Páris, szept. 14. — Az Echo de Paris kritikai megjegyzésekkel kíséri az angol kormányt Lord Robert Cecilhez, a genfi leszerelési bizottság angol fődelegátusához intézett utasításait. A lap azt írja, hogy Anglia eltanulta a volt cári kormány által vállalt pénzügyi kötelezettségekkel szemben tanúsított orosz módszert s az előző kormány leszerelési kötelezettségeit épügy nem akarja vállalni, mint a szovjet a cári kormányok adósságait. Az Echo de Paris figyelmezteti Angliát, hogy Franciaországnak is meg fog ilyenképen változni politikája a tengeri leszerelés kérdéseiben.

A Petit Parisien annak a véleménynek ad kifejezést, hogy Olaszország és Japán nem fogják vállalni az angol javaslatok támogatását.

A kiszolgált „entente cordiale”

Páris, szept. 14. — A félhivatalos Petit Parisien tudósítója beszélgetést folytatott Macdonald angol miniszterelnökkel

az angol-francia viszonyról és megkérdezte, hogy mi a véleménye a munkáspárt választási programjának nagy feltűnést keltő mondatáról, mely szerint az entente cordiale elévült.

Macdonald válaszában kijelentette, hogy az angol kormány nagy súlyt helyez továbbra is a Franciaországgal való szívélyes jóviszonyra. Politikai meggyőződése azonban nem engedi meg, hogy az angol-francia barátság más államok ellen irányuljon.

— Nem gondolkozhatunk továbbra is úgy — mondotta Macdonald — mint a háború előtt. Franciaország iránt azonban meleg barátsággal viseltetünk.

A félhivatalos Petit Parisien ezt a kijelentést meglehetősen keszernyes hangon kommentálja. „Ugy bannak az entente cordiale-al — mondja a cikk egyik kitétele — mint a kiszolgált kutyával, melynek hosszas szolgálata után megadják a kegyelemdíjást, mintha meg volna vesztve.”

Rétszázötven leányiskolát létesített Lengyelországban az Aguda

Modern iskolaelvek szerint szervezték át a lublini Jesivát. Vallási alapon, az osztályharc kikapcsolásával működik az Aguda munkásszervezete

Bécs, szept. 14. Az osztrák fővárosban napok óta ülésezik az Aguda-kongresszus, amely különböző politikai, kulturális és gazdasági kérdésekkel foglalkozik. A kongresszus legfőbb feladata az Aguda átszervezése különösen az iskolák kiépítése és fejlesztése. Gazdasági tekintetben különösen a lengyel és oroszországi zsidóság egzisztenciális kérdései fölött táncoszkodik a kongresszus. Ezek azért érintik közelről a vallásos zsidóságot, mert a szombat betartása következtében a vallásos zsidó életharca sokkal nehezebb, mint azoké, akik a szombati munkaszünetre nem helyeznek súlyt.

A pénteki ülésen Zrelschm kisenevi főrabbi elnökölt. Dr. Pinkas Kohn jelentést tett az Agudának az első világháborús 60 lezajlott működéséről. A jelentés szerint Lengyelországban kétszázötven leányiskolát alapítottak az Agudába tömörült zsidók, tizennyolcezer gyermek-

ek Litvániában és Németországban is létesültek Aguda-iskolák. Legújabb teljesítménye az Agudának a lublini Jesiva, amelyet sok tekintetben a modern iskolaszervezetek mintájára építettek ki. A szombatot megtartó zsidók állászkövetítő intézménye is jelentős haladást mutat fel. A közvetítő intézet révén 1923-tól 1929-ig ötezer munkanélküli zsidót lehetett beállítani a gazdasági életbe. Ugyanabban az időben építettek ki a vallásos munkások szervezetét, a „Poale Agudas Jisraelt”. Ez a közület tagadja az osztályharcot és a szociális kérdések megoldását a Tóra szellemében vette programjába.

Az új közigazgatási törvény

magyar fordítása (jegyzetekkel és magyarázatokkal) kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ara 60 lej.

A Deauville-i és Vichy-i elegancia versenyen a tiszta selyem

HAROM KORONA védjegyű harisnya aranyérmét nyert.

A vilnai színtársulat erdélyi vendégjátékai. Az Erdélybe érkezett vilnai színtársulat Alex Stein vezetésével — mint jeleztük — Temesváron kezdi meg működését. Itt szeptember 15-től 19-ig játszanak. Innen Aradra megy a társulat, ahol 21-én, 22-én és 23-án fognak bemutatkozni. Váradon 24., 25. és 26-án játszanak, Szajmáron 28-án és 29-én. Kolozsváron 30-án és október 1-én és 2-án fognak bemutatkozni.

Hirdessen az Uj Keletben

SZÉP LESZ

HA

Germandrée

PUDERÉT HASZNÁLIA

EZT A VILÁGHIRŰ PUDERT A 100 ÉV ÓTA FENNALLO PÁRIZSI GYÁR KÉSZITI

Germandrée

PARFŰM GYÁR

PÁRISBAN 1818 ALAKULT

MINDENÜTT KAPHATÓ

MAUR & Co

IRÓK

Lebovits

él

Baranyamagydek óta szerkesztés ezalatt az a hogy a legnagyobb lelki gyűjtem tudományos értéke be mert so gasztosabb cél tőnek: egy olyan az olvasóknak nem zsidóknak már nagyon so ságtalanul ellen sokszor megjele mas mű nem Biblia törvénye a szerző — ame véreghajtsi utat ten a Szináj-he szövebeli hagyomá fés ez így is élt lami életének sével, a közös feledésbemenés ami még rosszab tóban, a különböz a deformálódás Elhatározták azé TALMUD. Az i hiányok pótlása igazítása, szóval: állapítása tudom évszázadokig tan eljárással összeft és ezek folyamán nyeket szintén Talmud 63 t Szükségessé váltá rendezése. A Tal és az ezekkel kap difikációja: a Ennek az összef nagy műnek, a kális rendszerbe Lexikon", amely látviszonylatban nyelven és több elindulni világk nyelvű „Sulchan to, mert nemese saknak, hanem é férhetővé teszi a és fegyvert ad ke helnek a Talmud ellen. A Zs. H. L gyűjti össze a fo zítással definiálj meg nem jelent tetre van tervez tése végett, ivenk 10 iv hagyta el a „Ab kilencedike”, kezdődik és a tiz szóval végzőrik. címszókat: „Eskü eskü, néder-foga lá) és ivás (sethij a következő csot Husfélék. II. Hal Növények. V. Idő méc stb.). „Gyás

G

M Nagy

IRÓK ÉS IRÁSOK

Lebovits József: Zsidó hit-életi lexikon

Baranyamágocs tudós főrabijja övtizedek óta szerkeszti a „Magyar Zsidóságot” és ezalatt az idő alatt sikerült elérnie, hogy a legnagyobb magyar nyelvű homilekai gyűjteménnyel ajándékozza meg a tudományos világot. Ezzel azonban nem ér be, mert sokkal messzebbmenő és magasabb céljai voltak a pap-szerkesztőknek: egy olyan hatalmas művet akart az olvasóknak — úgy zsidóknak, mint nem zsidóknak — a kezébe adni, melyet már nagyon sokszor felhasználtak igazságtalanul ellenünk és amely már nagyon sokszor megjelent — hamisítva. E hatalmas mű nem más mint a *Talmud*. A Biblia törvényeinek magyarázatát — írja a szerző — amely nem egyéb, mint azok néreghajtási utasítása, hívünk szerint, Isten a Szináj-hegyi kinyilatkoztatásakor, szóbeli hagyományként adta át Mózesnek. És ez így is élt a zsidóság kebelében állami életének idején. Ennek megszűnésével, a közös centrum elvesztésével, a feledésbemenés veszedelme állott be és ami még rosszabb, szétszórása következtében, a különböző vidékek behatása alatt a deformálódás veszedelme jelentkezett. *Elhatározták azért irásba foglalását: ez a TALMUD*. Az irásba foglalásig beállott hiányok pótlása és a deformációk helyreigazítása, szóval: a tiszta hagyomány megállapítása tudományos módszerek szerint évszázadokig tartott. Az ezen módszeres eljárással összefüggő tudományos vitákat és ezek folyamán felmerült fontos eseményeket szintén feljegyezték, amiáltal a Talmud 63 traktátusra növekedett. Szükségessé vált azért összefoglalása és rendezése. A *Talmud meghatározásainak és az ezekkel kapcsolatos döntvények kodifikációja: a „SULCHAN ARUCH”*. Ennek az összefoglalása az összefoglaló nagy műnek, a Sulchán Aruchnak lexikális rendszerbe szedése a „Zsidó Hitéleti Lexikon”, amely most lát először — világvizonylatban is — napvilágot magyarul és több nyelvre lefordítva, fog elindulni világkörű útjára. E magyar nyelvű „Sulchán Aruch” régi hiányt pótol, mert nemcsak a Talmudban járatosoknak, hanem a laikusoknak is hozzáférhetővé teszi a zsidó hitélet szabványait és fogynak ad kezükbe, amellyel védekezhetnek a Talmud álfordítói és hamisítói ellen. A Zs. H. Lexikon ABC sorrendben sorolja össze a fogalmakat és olyan precizitással definiálja őket, ahogyan eddig még nem jelent meg. A Zs. H. L. 2 kötetre van tervezve, a kiadás megkönnyítése végett, ivonként jelenik meg. Eddig látott a „Ab” és a „Különleges”, „Akadozás” címszókkal kezdődik és a tizedik iv „Megtérés” címszóval végződik. Kiemeljük a következő címszavakat: „Eskü és fogadalom” (Sévuá-éskü, néster-fogadalom, „Étközés” (áchilá) és irás (sethijá) szabályait, tilalmakat a következő csoportokban tárgyalja: I. Husfélék, II. Halak, III. Kétéltűek, IV. Növények, V. Időhöz kötött tilalmak (chámé-éth), „Gyász” (Áveluth) címszót a

következő fejezetekben tárgyalja: I. Ani-nuth (felsíró gyász), II. Áveluth siveá (Hétnapos gyász), Nichum Ávelim (a gyászolók megvigasztalása), III. Áveluth se-lósim (a harmincnapos gyász), IV. Vegyes szabályok és V. általános gyász és bűjnapok (Áveluth rábbim vetánijoth). Nagyon szépen tárgyalja a „Halottak végtisztességét”, melyhez tartozik a: 1. Semiré (örszolgálat), 2. Tábhéré (mosdatás), 3. Hálbásá (öltöztetés), 4. Hálvájá (elki-

sérés, temetés), 5. Heszpédá (siratás, gyászbeszéd) és a 6. Kevura (elföldelés). „Időszámítás”, „Ima”, „Illedelmesség” (Derech, Erec) fogalmát külön kellene méltatni, de helyszűke miatt el kell tekintenünk „Isten” 5. fejezetben és 9. paragrafusban tárgyaltatik. II. Isten egysége (Achduth Hássém), III. Isten felismerése (Hákkaráth Hássém), Istenszeretet és Istenfélelem (Áháváth Hássém vejjiráth Hássém), V. Isten kinyilatkoztatása

(Hitháloth Hássém). Felemlítjük még a következő címszavakat: „Kaddis”, „Kézadás” (Tekiáth káf), „Kézmosás”, „Kölcson”, „Kamat”, (Zá-log); „Lakodalom” és „Megtérés”. Az egész mű ára portóval együtt 750 lej, egy évre előfizetés díja 270 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában, az „Uj Kor” kiadóhivatala útján, vagy közvetlenül a szerzőnél: Lebovits József főrabbi, Baranyamágocs.

Modern új építkezési törvényt ígér decemberre Raducanu közmunkaügyi miniszter

Az érdekeltek javaslatai és a külföldi példák alapján készül el az új építkezési rezsim

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 14. Az Uj Kelet tud.) — Az idei munkaév befejezéséhez közeledik és az építkezési kampányhoz fűzött reményések ebben az évben sem váltak be, sőt a nyáron talán kevesebbet építettek, mint a tavaly. A magánkezdemenyezés és az építkezési kedv kényszerűen visszaesett a gazdasági viszonyok további leromlása következtében, felülről pedig biztatás helyett inkább megnehezítették és megkötötték az építkezéseket.

A munkaügyi minisztériumnak tudvalevően három főosztálya van, amely tevékenységi körét meghatározza. Az egyik részort a munkásszervezési intézése, a másik a szövetkezési osztály, végül a harmadik az építkezési munkakör.

Az elmúlt tíz év alatt egyetlen kormány sem ismerte fel annak szükségességét, hogy az építkezések terén kellett volna a munkaügyi minisztériumnak a legnagyobb aktivitást kifejtetni.

A munkaügyek terén ugyanis a teendőktől túlnyomó részét közvetlenül az érdekeltek, vagyis a munkáltatók és a munkások intézik el maguk között és a minisztériumnak legfeljebb közvetítő szerepe van ezeknél a kérdéseknél. A szövetkezési élet terén is igen kevés tennivalója van a minisztériumnak, mert egészséges szövetkezési rendszer nem jöhet létre állami kezdeményezéssel, hanem csak önjerejéből fejlődhet ki, ha az ország eléggé megérett erre és a kormányra márdóssza az a feladat hárul, hogy amikor a szövetkezési

élet már életképesnek bizonyult, segítségére legyen a további fejlődés útján.

Egyedül az építkezés az, ahol felül-ről kell a kezdeményezésnek történnie

és az egész tevékenységet a kormánynak kellene intéznie az építkezések tényleges megkezdésével, a magánépítkezések feltételeinek megteremtésével, megfelelő kedvezmények, hitelforrások és biztonsági intézkedések létesítésével. Míg azonban a munkaügyi minisztérium a munkásszervezésben és a szövetkezési élet terén túlságosan is angazsálta magát, az építkezés terén ugyszólván semmit sem tett, sőt

a magánvállalkozási kedvet a legkisebb mértékben sem igyekezett támogatni,

vagy akár csak biztatni, hanem teljesen magukra hagyta azokat, akik építkezni akartak.

Végre, annyi idővesztés és mizéria után ez a kérdés most papírra került. Raducanu miniszter belátta, hogy az építkezés terén várnak a minisztériumra a legsürgősebb teendők, amelyek révén nem csak helyreállítja az egészséges egyensúlyt a lakásprobléma terén, hanem új munkahelyeket teremtésével nagy mértékben hozzájárul a munkanélküliség számának csökkentéséhez és a gazdasági élet fellendítéséhez is.

A miniszter elhatározta, hogy pótolni fogja a mulasztottakat és tavasszal feltétlenül beindítja a nagyobbarányú építkezéseket.

Ennek érdekében Raducanu miniszter már meg is kezdte a konkrét tervezetek és javaslatok gyűjtését az építkezésről érdekeltektől, azok közül felkérte dr. Böszörményi Sándort, az Uj Kelet kolozsvári igazgatóját is, aki a kérdés egyik legjobb ismerője, hogy dolgozzon ki egy minden szempontra kiterjedő javaslatot, amely az egész problémát felöleli és a megoldás módjait is magában foglalja.

Raducanu közmunkaügyi miniszter programba vette, hogy a beérkező javaslatok, valamint a külföldi példák felhasználásával a belföldi viszonyoknak megfelelő modern építkezési törvényt fog elkészíteni még ebben az évben és

hogy a február közepén induló új kampányt ne veszítsük el, a törvényt még januárban életbe is lépteti.

Az új építkezési rezsim kialakításában a miniszter személyesen akar közreműködni és ezért elhatározta, hogy rövidesen külföldre utazik, ahol elsősorban a német, osztrák és csehszlovák építkezési viszonyokat és törvényeket fogja tanulmányozni, ahol tudvalevőleg a háború után különösen hatalmas lendületet vett ugy az állam, mint a magánépítés.

Saját tőkével rendelkező Fatermelő vállalkozókat keresek

egy 3000 holdas, prima, évszázados bükkfaerdőhöz, amely 5 kilométernyire van vasúti állomástól. Kitermelhető egészben, vagy részben. Ajánlatok: Thoma, Ca. Victoriei 52. București

ORVOSOK kérjenek INGYEN szak-könyv újdonság jegyzéket minden nyelven. **LEPAGE**-től Cluj-Kolozsvár.

A harisnyakereskedők

tudomására adjuk, hogy a „Három korona” harisnyagyár egyedüli romániai engros eladással megbízott bizományos vagyunk.

Ezen cikkekenbeni szükségleteik kielégítéséért forduljanak cégünkhöz

„ORECO” S. A. R.
Bucuresti I. Str. Bacani No. 1.

Gromen és Herbert

cluji fiókjánál, Calea Regele Ferdinand 13.

Mélyen leszállított árak mellett szerezheti be őszi és téli szövet, posztó és takaró szükségleteit.

Nagyobb mennyiségű szövetkészletet: 620 leiről 380 leire és 720 leiről 450 leire szállítottuk le.

Külön osztály:

Mintás és sima posztó-szőnyeg nagy választékban!

Dusan szortirozott gépi perzsaszőnyegegek.

Egy pármái nagyiparos házát rombadöntötte a laboratóriumi explozió

Tizenhét halottat és husz életveszélyes sebesültet huztak ki a romok alól. — Egész Párma gyászol

Milánó, szept. 14. Pármában egyik drogéria laboratóriumában kén-sav-explozió történt. A robbanás más explozió anyagokat is felrobbantott s az egymásután bekövetkezett exploziók következtében a drogéria épületének az a szárnya, ahol a laboratórium és az üzlet helyisége volt, összedőlt. Az omladékok alól eddig négy halottat és tizenkét életveszélyes sebesültet emeltek ki. A robbanás közvetlenül nem okozott emberéletben kárt.

Ujabb jelentés szerint Pármában Mo-

nici nagyiparos háza, amelynek pincéjében az exploziók történtek, orrmokban hever. Eddig tizenhét halottat és husz életveszélyes sebesültet emeltek ki a robbanások folytán összeomlott bérház romjai alól. Attól tartanak, hogy az áldozatok száma még növekedni fog, mert abban az időben, amikor az exploziók bekövetkeztek, csaknem az összes lakók lakásaikon tartózkodtak. Monici gyáros is az áldozatok között van. Sperlani, a La Giovane Montagna című fascista napilap kiadója a katasztrófa idején éppen Monici-

nál volt vendégségben s azóta nem találják. Meg vannak győződve, hogy ő is az áldozatok között van. A katasztrófa orikaól több verzió van elterjedve, de a hivatalos vizsgálat az okot még nem tudta megállapítani. Egyesek szerint a szennyesanyagok rövidzárlat folytán támadt szikrák okozták, de valószínűbb, hogy a munkások valamelyikének vigyázatlansága okozta a tüzet és a nyomozás bekövetkezett robbanásokat. Egész Párma gyászol.

Értesítés

Mihez tartás végett hozzuk a nagyközönség tudomására, hogy a „Sanatorul” cím alatt folyó sorsjegyköltség nem azonos a kolozsvári „Zsidó Közkórház” sorsjegyköltségével és a Sanatorul sorsjegyek huzása lett elhalasztva, mi azonban a huzás elhalasztását nem is kérelmeztük, mert az eredeti tervünknek megfelelően november 20-án feltétlenül meg fogjuk tartani.

AKolozsvári Zsidó Közkórházegyesület Sorsjegyi Intézősége.

Zsidó (kórház) sorsjegy szerencsét hoz!

A moszkvai lapok a kommunista internacionálé nyugateurópai sikereit ünneplik

Két nagy kommunista tüntetés volt tegnap Newyorkban

Páris, szept. 14. — A lapok közlik a Proletarskaja Pravda és más orosz lapok cikkeit a kommunista internacionálé általános nyugateurópai sikereiről. Azt írják az orosz lapok, hogy a kommunista propaganda a kapitalista államok hadseregében, főképp Franciaországban brilliáns eredményeket mutat fel. Az elmúlt évben sé az idén is számos zendülés tört ki a kaszárnyákban kommunista ifjúsági egyesületek propagandájának hatása alatt, melyeknek bevallott okai a rossz táplálkozás és a felelőtlök

durvaságai voltak. Ma már — írják a moszkvai lapok — egyetlen nagy hadgyakorlat sem mehet végbe kommunista zavargások nélkül. A Atartalékosok beállításánál is állandó bajai vannak a francia hadtestparancsnokságoknak s ez mind a kommunista internacionálé eredményes propagandájának tudható be.

Newyork, szept. 14. — Két kommunista gyűlésen rendezések történtek s a rendőrség kénytelen volt beavatkozni s a gyűléseket szétoszlatni. Egyik gyűlés résztvevői a Pennsylvania állomás köze-

lőben a mexicói konzulátus épülete elé vonultak s itt tüntettek a deportáció ellen. A karhatalom a verekezésé fajult tüntetést szétverte s számos letartóztatást eszközölt. A Haarlem városnegyedben a zavargás elfojtása könyebben ment, de itt is történtek őrizetbe vételek.

London, szept. 14. — Moszkvai távirat közli, hogy a szovjetkormány kiküldötte szeptember huszonegyedikére érkezik Londonba a diplomáciai viszony újrafelvétele iránti tárgyalásokra.

Megalakult a kolozsvári áru- és értéktőzsde tanácsának előkészítőbizottsága

Kolozsvár kereskedelme és ipara egyaránt kívánja a tőzsde felállítását, amelyre az első évben egymillió lej szubvenciót irányoztak elő

Cluj-Kolozsvár, szept. 14. Az Uj Kelet (előzetes) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamaratanácsa szombaton este hét órakor gyűlést tartott, amelynek napirendjén többek között a kolozsvári áru- és értéktőzsde felállítása is szerepelt. Az elhatározásnak jelentőségének tudomásulvétele után 16 levelező tag megválasztásával vitatta meg a tanács.

Az elnökség által javasolt listát többek között, így Maszuchi kereskedelmi felügyelő, Róza Mór, Schwartz Jakob

és Mollovan Antal kifogásolták, akik azt hangsúlyozták, hogy a levelező tagok kijelölésénél nem a önkéntes jelölés, hanem az illető közéleti tevékenységét kell figyelembe venni. A hivatalos listával szemben Dinamit István, a Sodrnyipar vezérigazgatóját Gyúrfás Dezsőt, a Bognár és Szántó vezérigazgatóját és másokat ajánlották a levelezőtársakra, mire a tanács elhatározta, hogy a következő ülésen a fentiek említésében módosított hivatalos lista alapján fogja a levelezőtagokat megválasztani.

Ezután került sor a tőzsde kérdésének megtárgyalására.

Róza Mór rámutatott arra, hogy a tőzsdével egyenlő fontosságú a vám-szabadraktár felállítása.

Schwartz Jakob és Pop Sever hasonló értelemben szólalnak fel, majd Berecky Ernő dr. közli, hogy a vámtörvény módosítása rövidesen megtörténik és csak ennek keretén belül oldható meg a kolozsvári vám-szabadraktár felállítása. Köszöni Ákos és Gherman Laurian dr. vezérigazgató még a vitában, majd Negrutiu elnök bejelenti, hogy a kamarák szövetségének határozata értelmében

az összes erdélyi kamarák elnökeit értekezletre hívják össze Kolozsvárra, amikor is Mihail Manculescu, a szövetség elnökének részvevője mellett foglalt dönteni arról, hogy mely erdélyi városokban fognak tőzsdét felállítani.

Besa igazgató bejelenti, hogy a kamarák nagyiparos-szekciója szombati délutáni ülésén egyhangulag a kolozsvári tőzsde felállítása mellett foglalt állást. Dr. Sebestyén József alelnök ugyancsak bejelenti, hogy a kereskedelmi szekció is a tőzsde felállítását kérte. Căciula főtitkár elmondja, hogy

a bukaresti tőzsdénél végzett számítások alapján a kolozsvári tőzsde 1 millió 344.000 lejbe fog évente keletkezni.

A felszólalások alapján a tanács elhatározta, hogy kérni fogja az iparügyi minisztériumtól a kolozsvári áru- és értéktőzsde felállítását és azt a szükséghez mérten megfelelő szubvencióval támogatja. Az első évre egymillió lej szubvenciót irányoz elő. A tőzsdetanács előkészítésére bizottságot delegált, amelynek tagjai: Comsa Jonel, Hargitay Bertalan, Dr. Gherman Laurian és Ungár Lajos lettek.

'ROYAL' amerikai írógép legújabb modelljei szenzációcsak

Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkényszerű külföldi bemutatását. — **Royal nagy gép 92 betűvel. Royal Portable 88 betűvel.** Minden nagyobb városban képviselve. Vezérképviselő: **Goldstein, Oradea, Str. Avram Jancu 5. Telefon 2-97. szám.**

A MATILD-viz

borral keverve a legkellemesebb italt ad.

HOTEL METROPOL BUKAREST

A királyi palotával szemben.

Modern komfort! **Az UJ KELET minden olvasója** Modern komfort!
15% kedvezményt kap a szobárákban, ha felmutatja ezt a hirdetést!

Szülők! Anyák!

Iskolaharisnyák 10 Leitől.
Gyapju pulloverek, mellények 150 Leitől

Harisnyaházakban:

Cluj	Temesvár
Marosvásárhely	Arad
Nagyszeben	Dej
Brassó	Szatmár
Nagyvárad	Lugos
Déva	Baia-Mare

Cserépkályhák

legszebb kivitelekben színekben, modellekben és nagyságban.

Elsőrendű gyári áruk.

Kérjen árajánlatot!!

'Terracotta'

cserépkályha gyár lerakat

Brassó, Vasul-a 3/a

Legrégibb tűzoltófelszerelési gyár

Mindenféle tűzoltóeszközök és felszerelések

Jul. Teutsch

gépgyár, Brasov.

Értesítés!

Megnyílt Bucurestben, a főváros központjában a

„Hotel Venetia“

Str. Pictor Grigorescu 12. szám.
A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriein.
100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg- és melegvíz. Lift, fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel
„Venetia-szálloda” vezetősége
MOJESCU tulajdonos.

Ma délelőtt 10 órakor lesz a cionista delegátusok beszámoló-mitingje

(Cluj-Kolozsvár, szept. 14. Az Uj Kelet tudósítójától). Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg az Uránia-mozgó helyiségében beszámolójukat a XVI. cionista kongresszuson résztvevő erdélyi delegátusok. A beszámoló iránt, amelyet a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja rendez, Kolozsvár zsidó lakosságának minden rétegében a legszélesebbkörű érdeklődés nyilvánul meg, annál inkább, mert a gyűlés szónokai a kongresszus lefolyásáról és a Jewish Agency kibővítéséről tartandó beszámolójukban azokat a momentumokat emlí-

tik, amelyek a palesztinai események hatását is életre keltenek megvilágítják.

A beszámoló-mitinget Lés Miksa, a helyi csoport alelnöke fogja megnyitni. Az első szónok dr. Eisler Máttyás főrabbi lesz, aki a Jewish Agency kibővítésének történelmi jelentőségét fogja méltatni beszédében, míg dr. Fischer József, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke, dr. Kohn Hillel és Giszkalay János egyéni impressziók alapján a zürichi cionista világkongresszusról fognak érdekes előadásokat tartani.

Egész Schleswig-Holstein területén nagy apparátussal folyik a nyomozás a bombavetőök után

Berlin, szept. 14. Amorsburgban, a Dykerhof-cementgyárban robbanóanyaghiányt fedeztek fel. A gyár raktárából két és fél kilométerre anonim és mintegy száz darab robbanó gyutaes hiányzik. A bíróság azt hiszi, hogy a robbanóanyagok eltulajdonítása összefüggésben van a

bombamerényekkel. A gyár vezetősége a nyomravezetőnek hatvan ezer márkát jutalmat tűzött ki. Hamburgi jelentés szerint Schleswig-Holstein egész területén nagy apparátussal tovább folyik a bombavetőök utáni nyomozás.

A nyugati nagyhatalmak delegátusai is részt vesznek a kelet-európai jóvátételek rendezésére összehívandó értekezleten

London, szept. 14. A Times közlése szerint a Párisban szeptember 16-án megkezdődő kelet-európai jóvátételek rendezése ügyében tartandó értekezleten a nyugati hatalmak delegátusai is részt fognak venni. A konferencia letárgyalja: 1. Az átengedett területek pénzügyi lik-

vídálási problémáit. 2. A területi változásokkal az államadósságokban beállott változásokat és 3. A tulajdonképeni jóvátételek kérdését. Beavatottak szerint a jóvátételek kérdése után a jóvátételek bizottság feloszlik.

Huszonkettedike előtt a Népszövetség nem tudja letárgyalni a felmerült problémákat

A főbizottságok reggeltől estig dolgoznak, mégsem haladnak előre. Vontatottan folyik a háborúval megátadott államoknak nyújtandó pénzügyi támogatás vitája

Genf, szept. 14. — A főbizottságok általában kora reggeltől késő estig dolgoznak az eléjük terjesztett javaslatok felett, de a munka ennek ellenére lassan halad előre. Az összes tervezeteket és javaslatokat rendkívül beható megvitatás tárgyává teszik s ezért nem valószínű, hogy a főbizottságok az összes problémákkal szeptember huszonkettedike előtt elkészüljenek. Ez annál kevésbé valószínű, mert egyre több a feliratkozott szónokok száma, akik a napirenden szereplő kérdések megoldásához hozza szereplésnek szólni.

A közgyűlés ma délután plenáris ülést tartott, amelyen a főbizottságok által már elkészített javaslatokat kezdték tárgyalni.

Genf, szept. 14. — A háború és háborús

fenyegetés esetre a megátadott államnak nyújtandó pénzügyi támogatás iránti egyezmény vitája vontatottan halad előre a főbizottságban. Beavatóttak úgy tudják, hogy ez az egyezmény a mostani közgyűlési ülészek alatt nem kerül aláírásra. A tervezet mostani formájával szemben különböző aggályokat támasztanak s több delegáció előfeltételek beteljesülését kötheti hozzájárulásához. A megátadott államnak a tervezet mostani formája nemzetközi kölesőnt biztosít, a melyben az összes tagállamok ktelezően részt vennének abban az arányokban, a hogyan a Népszövetség terheit viselik. Egyes delegációk a háborús fenyegetés esetének kikapcsolását tartják kívánatosnak, mert ez a fogalom nem eléggé precíz körülfarolható valami.

Nagyváradon teljes ellátásra elfogad iskoláslányt, fiút, vagy hivatalnoknőt

fürdőszoba- és zongorahasználattal, bal-konkos utcai szobába izr. uricsalád. Cim: Özv. Berger Antalné Oradea, Str. Cantemir 42., I.

Figyelem! A Zárda-utcai zsidó templommal szemben Schächter Ábrahám-féle zsidó könyvkereskedésben mindenféle imakönyvek, Machszor, stb. magyar és német nyelven, valamint új kiadású és antik könyvek. **Találkozok gyári áron.** Muz: Tünn és más imaszerek engross és detail legolcsóbban beszerezhetők. **Schächter Ábrahám Oradea.**

Szülők! Tanítók!
A Hazivan
képes héber A. B. C.
Kapható az Uj Kelet könyvostályában.
Ara 50 lej (és portó.)

AZ OKOS ÉLET
TITKA Utmutató az egészséghez, boldogsághoz. Nagy remek illusztrált
Athenaeum albumfüzetek.
INGYEN küldünk kivonatost ismerető füzetet
1-2. „Ne koplalj, de légy karcsu!”
3-4. „Éljén így!”
5-6. „Vigyázz a gyermekedre!”
7-8. „Dáma és Gavallér.”
9-10. „Az én kutyám.”
11-12. „Szeresd otthonodat!”
13. „Terítés-Találás.”
Kettős szám 62 Lei, a 13. szám 34 Lei. A teljes sorozat: 400 Lei.

T. **UJ KELET** könyvostályája Cluj-Kolozsvár.
Kérem utánvételt az Athenaeum-füzetek _____ számát.
Név: _____
Cim: _____

Hirdessen az Uj Keletben

Híres könyvek

néhány megmaradt példányát fél- és negyedáron árusítjuk:
Lej
Baillon: Egy jó Mariska története 68
Bjelij: Az ezüst galamb — 110
Cocteu: A párisi fiú — 62
Conrad: Az arany nyíl — 122
Kistemaekers: Váltott előfoggattal 62
Lindberg: Viola — 65
Regnier: Aki félt a szerelemtől — 96
Renard: Lerne doktor, a kisisten 86
Spunda: A halottbűvölő — 78
Weber: Pompadour kalandja — 78
Apulemi: Az aranyszámár — 136
Dickens: Nagy várakozások (2 kötet) 300
Flaubert: Érzelmek iskolája — 184
Kropatkin: A francia forradalom (2 kötet) — 276
Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában. 300 lejen felüli vételnél havi 150 lejes részletfizetésre is. Tekintve hogy csekély készlet áll rendelkezésre, kérünk pórtrendelést is.

10 könyv 100 lejért.
Az UJ KELET könyvostályának olcsó könyvsorozata.
Knut Hamsun: Őzi csillagok (Regény). 104 lap.
Révész Béla: Orkán. (Elbeszélések). 108 lap.
Forró Pál: Királyi szeretők. (Elbeszélések). 90 lap.
Dr. Pfeifer Zsigmond: Hipnozis és szuggesztió. 88 lap.
Perjul: Bűnhődés. (Reg.) 160 lap.
E. Mitchell: Összeesküvők. (Regény). 172 lap.
Könyv Ady Endréről. 136 lap.
A köztársaság Pompadourja. (üres bűnesetek) 80 lap.
Hedensterna A.: Jönsson ur emlékei. (Regény). 88 lap.
Nagy Imre: Zsidó viccek és anekdoták gyűjteménye.
A tíz könyv ára 100 lej és megrendelhető az UJ KELET könyvostályában. (Utánvétele 112 lej portóköltség.)

HIRDETMÉNY
A halmagiui izr. hitközség azonosai belépésre keres előimádkozót egyszerű smind metszöt is. Javadalmazása havi 3000 lej és lakás. Ajánlatok dr. Grosz Andor Halmagiui (Județul Arad) küldendők.

A zsidó humor kincsesháza, a legvidámabb zsidó regény.
Mózes Mauthner und sein Sohn v L. Hichler.
Most jelent meg az olcsó kiadása. (334 lap) **Ara csak 82 lej.**
Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában. (Portóköltség 10 lej.)

Kérem kirakataim szives megtekintését!
MEGHIVOM a t. hölgyközönséget az őszi divat külföldi szenzációinak megtekintésére.
ANGLIÁBÓL kabátkelmék legszebb ujdonságai,
FRANCIAORSZÁGBÓL ruhaszövetek és selymek valóságos remekei érkeztek
SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek nagyáruházába
Barna a divat!

H
az Uj Kelet az eg zsidóság na főszerkesztő: Dr. Fclős szerkesztő Bukaresti szerkesztő Lipszani 91. Az Uj Kelet cikke forrás megje
— A kolozsvár jése. Neumann M rachi elnökének v kozása szlyos ve len annak a s hossza éveken f humyt elnök iránt Mizrachi kolozsvá vasárnap délután löst tart az Erdé vetség helyiségéb Brassai-uca 10.) melyet a Ceiré és hivatk össze, a rég képviselője is
— emnyilt az a kongresszus. Szor en nyilt meg ünne a románai Méru kongresszusa az a A kongresszus hét a résztvevők tpu gába, Pilsenbe, R badba. A csehors tember 24-ig fog u
— Egy amerikai harával. Newyork met mérmök egysz dozott, hogy kiszár Ehez hasonló kalaz gk most Dweigt mérmök, aki a Sz változtatni s ezal jat kedvezően befo indításához ötven Ez volna fagalabb segítségével a na megvalósíthatná. T óriási csatornát a régo hatvan méter renhat méter. Az tíz mérföld. a más két hét s egész Bisk ilyen módon lehetó mérföldnyi terület bejárhatná a hajó hettefen területke beri műveltség kö nünk, hogy az a de deji. Lesseps, a Su tője szintén foglal hogy a Szaharából és számos tervet sz közölag már 1882-b
Vérsze sáv étvág
egyegült és állandó ne használjan
dr. FÖL Ferrol Va
mely elősegíti a vör kítőn étvágyat idéz jobb his a öszer. A b erőssé és életvidam fokozza, vérszegény bályozza és a görcs vérszegény, sápadt, s hízalja, vérszegény, s leröt visszadja. Egy k Post n utánvétellel me **DES** gyógyszerára riumából Arad, Str úveg ára 110 lej. Hat t di nem lesz számítva szakt-kintéyek javaso árban kapható.
Nőtés

HIREK

— Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. Lipsicani 91.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomá csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— A kolozsvári Mizrach gyászgyűlése. Neumann Mórnak, a kolozsvári Mizrach elnökének váratlanul történt elhalálása súlyos veszteséget jelent elsősorban annak a szervezethez, amelynek hosszú éveken át az élén állott. Az elhunyt elnök iránti kegyelet lerovására a Mizrach kolozsvári helyi csoportja ma, vasárnap délután 5 órakor gyászgyűlést tart az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében (Baron L. Pop — Brassai-uca 10.) A gyászgyűlésen a melyet a Ceiré és Ceiroi Mizrach tagjai voltak össze, a Zsidó Nemzeti Szövetség képviselője is részt fog venni.

— Megnyílt az aradi országos mérnök-kongresszus. Szombaton, szeptember 14-én nyílt meg ünnepélyes külsőségek közt a romániai Mérnökegyesület kilencedik kongresszusa az aradi Kultur-palotában. A kongresszus hétfőn zárul be s utána a résztvevők tanulmányutazt tesznek Prágába, Pilsenbe, Karlsbadba és Marienbadba. A csehországi kirándulás szeptember 24-ig fog tartani.

— Egy amerikai mérnök terve, a Szaharával. Newyorkból jelentik: Egy német mérnök egész élete során azon fáradozott, hogy kiszárítsa a Földközi tengert. Ehez hasonló kalandos tervvel foglalkozik most Dweigt Brahmaq amerikai mérnök, aki a Szaharát oázissá akarja változtatni s ezáltal Észak-Afrika egészjét kedvezően befolyásolni. Tervének megindításához ötven millió dollár szükséges. Ez volna legalább is az az alap, melynek segítségével a nagyszabású programot megvalósíthatná. Mindenekelőtt három óriási csatornát ásatna, melynek szélessége harminc méter volna, mélysége tizenhat méter. Az első csatorna hossza tíz mérföld, a másodikét hat, a harmadikét hét s egész Biskráig terjedne. Szerinte ilyen módon lehetővé válnék száz négyzetmérföldnyi terület öntözése, a sivatagot bejárhatnák a hajók s eddig megközelíthetetlen területeket vonnának be az emberi műveltség körébe. Meg kell jegyezni, hogy az a déljábas terv nem erdélyi. Lesseps, a Suez-csatorna megteremtője szintén foglalkozott a gondolattal, hogy a Szaharából paradicsomot csinál s számos tervet szerkesztett erre vonatkozólag már 1882-ben.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan,

gyógyul és állandó lejjáadásban szenvedők ne használjanak mást, mint a

dr. FÖLDES-féle Ferrol Vastáplikör-t

mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését kitűnő étvágyat idéz elő és ennélfogva a leggyorsabb és legbiztosabb módja a vérszegénység és étvágytalanság gyógyítására és a gyengéketlenkedést okozó, vérszegény nőknél a havibajt szabályozásra és a görcsös fájdalmakat szüntető, vérszegény sápadt, sovány gyermekeket meggyógyító, vérszegény, gyenge férfiaknak a férfi létét visszaállító. Egy kurára 6 üveg szükséges. Postai utalással megrendelhető **dr. FÖLDES** Gyógyászata és vegyszertári laboratóriumából **Arad, Strada Eminescu 21.** Egy üveg ára 110 lej. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi és kórházi készletek javasolták. Minden gyógyszerárban kapható.

— Postaiügyi miniszter mint sürgönykiördő. Londonból jelentik: Lee Smith Anglia új postaiügyi minisztere most tért vissza szabadságáról, amelyet egy kis walesi faluban töltött. A miniszter a faluban nem ismerték fel és amikor beállított a postahivataltba, észrevette, hogy a postamesternő nagyon izgatott. Megkérdezte izgalmanak okát és megtudta, hogy ép az imént sürgős távirat érkezett, amelyet nem lehetett azonnal kézbesíteni, mert a posta egyetlen küldönce távol volt. A szabályzat szerint a postamesternőnek ilyen esetekben joga van három penceért küldönceit fogadni. A miniszter hajlandónak mutatkozott a sürgöny kézbesítésére, amire a postamesternő fülkészen tekintett szemé közé és aztán kijelentette, hogy megbízik benne. Hogy mire költötte az angol postaiügyi miniszter a három pence küldönceit, nem sikerült tőle megtudni.

— Agyvértődés, szívzorongás, nehézlégzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik hogy a Ferenc József víz a makacs szék-szorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— a kezdik meg az angol csapatok a Fajna-vidék kiürítését. Londonból jelentik: Az angol csapatok ma kezdik meg a rajnai megszállt terület kiürítését. A sajtó nagy meglepetésnek ad kifejezést, hogy Anglia teszi meg az első lépést a háború végleges likvidálása felé. A lapok fogallapítják, hogy az angol katonaság sohasem mutatta magát ellenségesnek a Rajna-vidék lakosságával szemben és a megszállás ideje alatt is szolgálta a közelség ügyét a két nemzet között.

— Pecha iVnce elítélése miatt nagy kampányt indítottak a prágai lapok. Budapestről jelentik: A honvéd törvényszék tegnap délután hirdette ki az ítéletet a kémkedéssel vádolt Pecha Vince bűnperében. A hadbíró Pecha Vincet kémkedésben bűnösnek mondta és 5 évi fegyházra s a büntetés kitöltése után Magyarország területéről való örökös kiltásra ítélte. A per másdrendű vádlottját, Tóth Jánost három évi szigorított börtönrre ítélte. Az ítélettel kapcsolatban a prágai lapok felvetik a kérdést, vajjon jogos volt-e Pecha elítélése. Követelik a kormánytól, hogy nyugtassa meg a közvéleményt: ártatlan-e Pecha vigy bűnös. Ha ártatlan, nyíltan védelmezze meg őt a kormány, ha pedig bűnös, akkor végre ismerje be bűnösségét

Ma délelőtt 10 órakor

lesz a Zürichben járt erdélyi cionista delegátusok kolozsvári

Kongresszusi beszámolója

az Uránia-mozgóban.

Minden öntudatos zsidó föltétlenül ott lesz!

— **Idahgyi Pásztorok:** Áprily Lajos költszete ma már közkinésévé vált nemesak az erdélyi, hanem az egyetemes magyar irodalompunk. Emelkedett kristályos művészettel felépített versei ritikán jelentek meg, de mindig eseményt jelentettek az erdélyi magyarnyelvű irodalom életének most eltelt tíz esztendejében. Most megjelent könyve verses dráma, de benne mint egy gazdag vázban, nemes költszetének minden színe, íze, pompás esokorba gyült. Havasok, pásztorok, békességes szavu emberek beszélnek messze a »völgyi lázról«. Lennt dul a harc Trója falainál. A hegyi pásztorok közé menekül páris lelkiismeretfurdalásaival Trója pusztuló falai közül. S hogy kibékítse a végzetet és a maga lelkét, a máglya lángjai közé lép. Messzi időkben, Trója égésekor játszik ez a dráma, és mi rólunk szól mégis minden sora. Hiszen olyan könnyű az analogia: a nagy görög-trójai háború és a mi nagy háborunk. A lázas, bűnös nyugtalan ember és a békés, örök nagy hegyek. A viaszly-koverő Páris és a békességes szavu pásztorok. A mai kaotikus időkbe és a megzavart ember-lélek üres ölébe úgy érkezik ez az Áprily-könyv, mint a költszet tiszta egéből hullt örök virág. Az Erdélyi Szépművéses Céh Áprily Lajos könyvét pompás nyomdai kiállításba adta ki. Nagyon szép illusztrációit gróf Bánffy Miklós rajzolta. Könyvársni forgalomba a könyv nem kerül. Előfizetések és megrendelések az Erdélyi Szépművéses Céh irodájában (Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu 22. I.) küldendők.

— **Háromhavi ebzárlatot rendeltek el Kolozsváron.** A városi tanács 19673/1929 sz. rendelete értelmében Kolozsvár városa egész területére három havi ebzárlatot rendeltek el. Ugy nappal, mint éjszaka a kutyákat láncra köve kell tartani. Az uccára csakis pórázon szabad a kutyákat kiengedni. Minden kutya-megbetegedésről azonnal értesítendő a városi állatorvosi hivatal. Mindazok, akik ezen rendelet ellen vétnek, 5000 lejtől hat hónapi olzárásig terjedhető büntetéssel fognak sújtatni.

— **A huedini folyó év szeptember hó 20. és 21. napjaira eső országos állat- és kirakóvásár, miniszteri engedély folytán folyó év szeptember 23 és 24 napjain lesz megtartva.**

— **Pályázat.** A tejsai ort. hitközség keres a nagyüvepekre egy jóhangú vallásos Bal Schächrisz előimádkozót: díjazás 2500 lej. Költségeket nem térítünk meg. Steibberger Hermann, elnök.

— **Megnyílt a »Decor« szalon gyermekruha osztálya,** hol Radó Erzszi vezetése alatt fiu- és leány-ruhák, iskolai egyenruhák, francia és angol munkák elsőrendű kivitelben és előnyös árban készülnek. Ugyanítt varró- és tanuló-leányok felvételek. »Decor« iparművészeti szalon. Cluj, Piata Unirii (Fötér) 12. sz.

Gyomoréást rögtön szüntet, **gyomor-
félélyt** rövid időn belül gyógyít, **gyomor-
savtúltengés** elmarad, ha a bűnök ellen a **CIGELKRI IÓDOS GYÓGYFORRÁSOK** hydrocarbonátos **István-víz** is za. Kérje mindenütt. Ismeretét küld a cigekai források romániai vezérképviselete Ariniş (Egerhát), jud. Salaj.

Iskolaitankönyvek és tanszerek
legolcsóbban beszerezhetők
Király könyvkereskedésében
Cluj-Kolozsvár, Fötér 15. szám.

— **Tihalm ellenére meg akarják tartani aradi kongresszusukat a hadirokkantak.** Aradról jelentik: A rokkantak országos kongresszusát, melyet szombát és vasárnapra hívtak össze a belügyminisztérium nem engedélyezte. A rokkantak a tilalom dacára is meg akarják tartani a nagygyűlést, melyre Bukaristából már negyvenen jelentették be Aradra érkezésüket. A vendégek között eljön Aradra Zavoianu és Cambora ezredesek és rajtuk kívül még harminc törzstiszt. Amennyiben a nyári színházban a hatóságok megakadályozzák a rokkantak összejövetelt, úgy elhatározzák, hogy az egyesület aradi elnökének, Martin Jánosnak a lakásán fognak a vezetők összejönni, hogy a helyzetet megtárgyalják.

— **Levegőbe röpült egy német dinamitgyár.** Kölnből jelentik: A kölni Schiegener dinamitgyár földai gyártelepe tegnap délután félegy órakor felrobbant és a levegőbe repült. Délután 6 óráig a romok alól hat borzalmasan megesonkított holttestet ástak ki. A katasztrófát az okozta, hogy az olajtartály egyik csöve feledékenységből nyitva maradt. A dinamitgyárból csupán egy óriási romhalma maradt meg.

Füldőre, nyaralóhelyekre utazó előfizetőinket felkérjük, közöljék pontos címüket a kiadóhivatallal, hogy az Uj Keletet fönnakadás nélkül küldhessük.

A Loteria Sinistratilor
(Károsultak sorsjátéka)
második huzása

47 nap

van még a huzásig.

Nyeremények összege

Lei 7.000.000

Egy sorsjegy ára

50 Lei,

amely össze van téve 2 drb. 25 leies jegyből.

Nő és férfiruhákat vegyileg fest, tisztít Unió Cluj

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap d. u. 3 órákor: Ida regénye. Ujdonság, nagyon olcsó mozi-hely-árakkal. Jegyek ára: 5, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 19.)
 Vasárnap d. u. 6 órákor: A nóta vége (Operett-ujdonság, 6-odszor. Kondor Ibolyával, Betegh Béával, Solthy Györggyel, Tompa Bélával. Sorozatszám: 20.)
 Vasárnap este 9 órákor: Szupé csárdás. (Operette-ujdonság, 3-adszor. Napi bérlet 4. sz. A. Sorozatszám: 21.)
 Hétfő este 9 órákor: Szupé csárdás. (Operette-ujdonság, 4-edszer. Napi bérlet 4. sz. B. Sorozatszám: 22.)
 Kedden: Agglegény-apa. (Ujdonság, előszőr. Premier-bérlet 4. szám. Sorozatszám: 23.)
 Szerdán: Agglegény-apa. (2-odszor. Napi bérlet 4. szám. C. Sorozatszám: 24.)
 Csütörtökön: Agglegény-apa. (3-adszor. Napi bérlet 5. szám. A. Sorozatszám: 25.)
 Pénteken: Agglegény-apa. (4-edszer. Napi bérlet 5. szám. B. Sorozatszám: 26.)
 Szombaton: Volgabár. (Operette-ujdonság, előszőr. Premier-bérlet 5. szám. Sorozatszám: 27.)
 Vasárnap d. u. 3-ór: A régi nyár. (Operette-ujdonság. Nagyon olcsó mozi-hely-árakkal. Jegyek ára: 50, 40, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 28.)
 Vasárnap d. u. 6-ór: Agglegény-apa. (Ujdonság, 5-odszor. Rendes hely-árakkal. Sorozatszám: 29.)
 Vasárnap este 9-ór: Volgabár. (Operette-ujdonság, 2-odszor. Napi bérlet 5. szám. C. Sorozatszám: 30.)
 Hétfőn: Volgabár. (3-adszor. Napi bérlet 6. szám. A. Sorozatszám: 31.)
 Kedden: Volgabár. (4-edszer. Napi bérlet 6. szám. B. Sorozatszám: 32.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap d. e. 11 órákor: A sötétség lovagja. Kalandor cow-boy film. Főszereplő: Tim Mc. Coy. Hely-árak: 15 és 10 lei.
 Hétfőn, szept. 16-án 4 és fél órákor új kettős műsor: I. Feltámadás! Tolsztoj világhírű drámája 8 felvonásban. Főszereplők: Rode La Roque és Dolores del Rio. II. Pat és Patachon, vig halászok. Bohóz 7 felvonásban. III. Pótképek. Hely-árak: 30, 20 és 10 lei.
 Szerdán, szept. 18-án 4 és fél órákor: I. Feltámadás. Tolsztoj világhírű drámája 8 felvonásban. Főszerepekben: Rode La Roque és Dolores del Rio. II. Pat Patachon, vig halászok. Bohóz 7 felvonásban. III. Pótképek. Hely-árak: 30, 20 és 10 lei.
 Csütörtökön, szept. 19-én 4 és fél órákor új kettős műsor: I. Dél rózsája. 8 felvonás. Henny Porten legragyogóbb alakítása. II. Riff és Raff mint léghajósok. 7 felvonás. III. Pótképek. Hely-árak: 30, 20 és 10 lei.
 Pénteken, szept. 20-án 4 és fél órákor: I. Dél rózsája. 8 felvonásban. Henny Porten legragyogóbb alakítása. II. Riff és Raff, mint léghajósok. 7 fev. III. Pó képek: 30, 20, 10 lei.

A színházi iroda közleményei:

Kedden este: Agglegény-apa premiéréje Nagy estéje lesz kedden a színháznak. Gondos és ambiciózus előkészületek után fogják előadni az utóbbi évek legszenzációsabb sikerű ujdonságát, az Agglegény apát. Amerika és Európa minden nagy városát dindámasan járta be az Agglegény-apa. A próbák nagy szorgalommal folytak az igazgató rendezése mellett. Főszereplők: Marsy Gizi, Miklóssy Margit, Benes Ilona, Törk Erzsé, Janovics Jenő, Mészáros Béla, Mihályty

László, Lantos Béla, Lukács Ede, Tompa Sándor. Az Agglegény-apat a jövő hét folyamán ötször fogják előadni.

Szupécsárdás minden este. Ma este másodszor, vasárnap harmadszor, hétfőn negyedszer adják Farkas Imre óriási sikerű új operettjét, a Szupécsárdást.

Vasárnap délután Idaregénye és Nóta vége. Két délutáni előadás lesz vasárnap 3-ór mozi-hely-árakkal (50, 40, 30, 20, 10 lei) az Ida regényét adják, 6 órákor pedig a Nóta vége című nagyszerű operette-ujdonságot.

Ma utoljára: Lon Chaney és John Gilbert a magyar színházban. Ma 4-ór és fél órákor utoljára látható a magyar színházban az óriási sikerű műsor, amelynek két kimagasló száma: Kacagó Bajzós (Lon Chaney-vel) és Férfi, asszony és bűn (John Gilberttel).

Matiné 15 és 10 lejes hely-árakkal: Sötétség lovasa. Vasárnap d. e. 11 órákor nagyszabású matiné lesz a magyar színházban: Sötétség lovasa, hatalmas cow-boy film 7 felvonásban. Főszereplő Tom Mc. Coy. Hely-árak: 15 és 10 lei.

Hétfőtől: Feltámadás és Pat és Patachon vig halászok. Előre felhívjuk a

közönség figyelmét a magyar színház hétfői briliáns új műsorára: 1. Feltámadás (8 felvonás, Rode la Roque és Dolores del Rio). 2. Pat és Patachon vig halászok (7 felv.)

CORSO-film-színház műsora:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Mocsári lilium. (Az embervásár). Hatalmas erkölcsdráma. Főszereplők: M. Tschechov, Malinowszkaja és Petrowszki a legnagyobb orosz művészek. Előjáték: A hajthatatlan apa. Pompás vigjáték 2 felvonásban. és Ufa journal a legújabb eseményekkel.

Hétfőn: 5, 7 és 9 órákor: Mocsári lilium (Az embervásár). Az orosz filmgyártás legszebb alkotása. Hatalmas erkölcsdráma 7 felvonásban. Főszereplők: M. Tschechov, Malinowszkaja, Petrowszki a legnagyobb orosz művészek. Előjáték: A hajthatatlan apa. Pompás vigjáték 2 felvonásban és Ufa journal a legújabb eseményekkel.

Kedden 5, 7 és 9 órákor: Premier! Az Ördögtánc. Gilda Gray, Clive Brook, Anna May Wonggal!

Közzgazdaság

Száztízmillióra büntették meg a marosvásárhelyi cukergyárat

Bukarest, szept. 14. — Most érkezett meg a pénzügyminisztériumhoz Petrescu pénzügyi inspektor jelentése az általa lefolytatott vizsgálatról, amelyet a marosvásárhelyi cukergyár ismeretes adóelköltsége ügyében tartott meg. A jelentéssel együtt betérjesztette azt a jegyzőkönyvet is, amely 110 millió lej bírsággal sújtja a gyárat. Mielőtt azonban eb-

ben az ügyben meghoznák a végleges döntést, a pénzügyminisztérium újabb vizsgálatot rendel el, annak megállapítására, hogy Simionescu volt pénzügyi államtitkár, aki jelenleg az egyenesadó osztály igazgatója, valamint Stamate pénzügyi inspektor mennyiben részesek a gyárnál törvényt szabálytalanságokban.

Anglia, Belgium és Svájc is akarnak kereskedelmi szerződést kötni Romániával

Bulgáriával októberben kezdődnek meg a hivatalos tárgyalások. Jelentős könnyítéseket terveznek a vízumok, az utlevél- és vámvizsgálat terén is

(Cluj-Kolozsvár, szept. 14. Az Uj Kelet tud.) Az új vámtarifa elkészítésével elérkezett az ideje annak, hogy Románia kilépjen eddigi gazdasági izolációjából és új alapra fektesse a külföldihez való kereskedelmi kapcsolatait. Az első lépés ezen a téren megtörtént a román-angol gazdasági egyezmény megkötésével és mint jelentették, Románia süvidesen megkezdte a kereskedelmi tárgyalásokat Bulgáriával is.

A kormány ugyanis kilenc európai államnak hozta tudomására azt a hajlandóságát, hogy kereskedelmi szerződést kössön a gazdasági kapcsolatok lényegesebb tételére, mégpedig az eddigig elterjedt új alapokon. A külügyminisztérium felhívására eddig három európai állam, Anglia, Svájc és Belgium jelentették be hivatalosan, hogy meg akarják kezdeni a tárgyalásokat Romániával a kereskedelmi szerződés megkötésére. Az előzetes tárgyalások ebben a három irányban rövidesen meg is kezdődnek és a külügyminisztériumban már javában gyűjtik a szükséges adatokat ezekhez a tárgyalásokhoz.

A bolgárokkal való tárgyalások sokkal előrehaladottabb stádiumban vannak és Bulgáriába már elküldték a mintákat azon romániai árucikkekkel, amelyeket az ottani piacon értékesíteni lehetne. Októberben Románia és Bulgária delegátusai összeülnek, hogy megkötessék a kereskedelmi szerződést, valamint azt a pénzügyi egyezményt, amely likvidálni fogja az összes politikai és pénzügyi vitás kérdéseket a két ország között.

Nemkevésbé fogják megkönnyíteni a kereskedelmi kapcsolatokat Románia és a külföld között azok az intézkedések, a melyek a vám- és utlevélvizsgálat formalitásainak leegyszerűsítésére vannak előkészületben. A pénzügyminisztérium már eddig is tett bizonyos lépéseket ebben az irányban. Mint ismeretes, az elmúlt hónapban Románia megállapodott a francia kormánnyal, hogy egy évvel meghosszabbítja az itt élő francia állampolgárok tartózkodási vizumát, viszont Franciaország két évvel hosszabbítja meg a román állampolgároknak tartózkodási engedélyét. Lényegesen egyszerűsítették a konzulátusi teendőknél előírt formalitásokat is. Jelenleg a kormány Németországgal és Sváccal tárgyal hasonló megegyezés érdekében.

Európa tojásexportja. Érdekes összeállítást közöl egyik német szaklap a világ tojásellátásáról. A legnagyobb tojásfogyasztója Európának Anglia. A legnagyobb szállítója pedig Kína. Szám szerint az importszükséglet a következőképpen oszlik meg: Anglia importál évente 2,140,000 q-t, Németország 1,700,000 q-t, Spanyolország 239,000 q-t, Ausztria 170,000 q-t, Olaszország 152,000 q-t, Egyéb országok 1,072,000 q-t. Az export-államok: Kína exportál évente 834,000 q-t, Hollandia 709,000 q-t, Lengyelország 656,000 q-t, Oroszország 618,000 q-t, Dánia 528,000 q-t, Irország 371,000 q-t, Jugoszlávia 364,000 q-t, Egyesült Államok 218,000 q-t, Belgium 308,000 q-t, Magyarországnak 142,000 q-t.

Olaszország 141.000 q-t, Franciaország 138.000 q-t, Bulgária 125.000 q-t, Románia 114.000 q-t, Marokkó 82.000 q-t, Egyiptom 69.000 q-t. — Eszerint tehát hozzávetőleges számmal Európát tojásszükegleté 5.4 millió q-t tesz ki. A szállító országok között Románia a tizennegyedik helyen áll.

Az állam behajtja az összes vámtervezéseket. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium vámvezérgazgatóságának körrendeletet intézett az összes vámhivatalkához, amelyben arra hívja fel őket, hogy a lehető legrövidebb időn belül töltsenek jelentést a még be nem hajtott vámhitelekéről. A vámhivatalkóknak három kimutatást kell beküldeniük, egyet a magánosok, iparvállalatok, stb. részére gneedélyezett vámhitelekéről, egy másikat a különböző intézmények részére nyújtott vámhitelekéről, a harmadikat pedig a különböző városokról és községekről nyújtott vámhitelekéről.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Vasárnap, szeptember 15.

Budapest: 9 Ujsághírek, kozmetika. 10 Egyházi zene a Budavári Koronázó Pótemplomból. 11.30 Evangélikus istentisztelet a Deák-terti templomból. 12.30 Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenei kar hangversenye. Wagner-hangverseny. 19.15: Robert Emmy, a bécsi állami Operaház volt kórártírekeszdjének hangversenye. 19.45: Sport és lövészversenyek. 20: Tarka est, dalok, tréfák, egyfelvonásosok. 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, a nemzetközi sakkverseny eredményei. Majd: Perti Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britania-nagyszállóból.

Bukarest 11.30: Egyházi zene. 12.15: Déli hangverseny. 17: Könyvtári zene. 18.10: Zenekari hangverseny. 19: Gramofonzene. 21: Gordonkahangverseny. 21.45: Dalok. 22.15: Hegedűhangverseny.

Hétfő, szeptember 16.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 12.05: Operettirészek. 15.45: Fulton-rendszerű képzésvitel. 16.20: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 16.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.10: A Magyar Cserkész Szövetség előadása: „Mi is történt Angliában”. (Beszámoló a nagyközönség számára). 17.45: A Mandits-szalonzenei hangversenye.

Utólréhetetlen! Tartóssága örökös!

ZEPHIR

Tél

fatüzelésű, légfűtéses, folytonos kályha

10 kiló FÜT 24 óráig

egy normál szobát.

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyetlen fűtenek. Legt. karakosabb, legbiztonságosabb és. — Aripót díjtalanul küld

Szántó Dezső és Fia
redőny- és kályhagyára ORADEA.

Kályháinkból állandó lerakatot az összes vidéki városokban
Acélmezezdőnyök! Esslingeni faredőnyök!

A K

A szatmári kezdeményezéséről... hogy a Keren K... költségmegtakarít... a Keren Kajemet... sainak a közlései... magáéva tette ezt... szágos Bizottság... részletezett kimut... perselytulajdonos... azonban a 200 le... kat, mint eddig is... A 200 leinél kiseb... a Központi Irodáb... mézetesen rendel... Mint újítást... Központi Iroda le... milyen palesztinai... a jeruzsálemi Főir... lasokat. Reméljük... méltányolni fogja... költségek lereduká...
A Keren

VIII. SZ.

5679 év óia 5689-
5679 jun. befoly
5689 évben „

Helységek:

Arad: Dr. V (30576 50), Brad: (6166), Bistrița: 2870 (22454), Borosjenő: 500 (500), Becleana: (2314790), Bihor: (1503), Bogdand: (3454), Cluj: KKL Córdo: Siern Izid Dr. Fehér Ferencz 500 (500), Gheorgheni: 12500 (32356 75), Hódmezővásárhely: 12783 (51535), Hódmezővásárhely: 850 (2850), Jakab 1929 (3156), Jászberény: 57 (326), Lónca: (1060 50), Lugoj: (46003), Medias: (5249-50), Nasfalú: Oradea: KKL, Irod Odorheiu: Gottes (15288), Panit: (478), Pancota: (7540), Pecica: (11725), Petroseni: 2003-25 (19331), H. Mendel 909 (6), Schimmerling József KKL, Iroda 100 Kálmán Jenő 1648 Lázár Lilli 170 (150), Irén 787 (4091), László 1718 (13597), 876 (7626), Tim 23675 (294310), Iroda 13084 (1010), Adolf 170 (170), Zala 1524 (11242).

Bevételek adom

I. persely
rendes persely (20
lmi zsebpersely (

II. dunam (14 du
rendes dunamadomá
Tóra előtti adomán
pinkász (esk. gyűjt.
rendezvények, akció
filmből
értékekből

Egyetlen r
Róser sz
Irt: Ganz
Ára 200 lei
Kapható az Uj Kele

A Keren Kajemeth Lőjszrael kimutatása

A szatmári Keren Kajemeth Bizottság kezdeményezéséből egy mozgalom indult meg, hogy a Keren Kajemeth központi irodája költségmegtakarítások miatt szüntesse be a Keren Kajemeth részletezett kimutatásainak a közléseit. Elvtársaink nagyrésze magáévá tette ezt az indítványt és az Országos Bizottság úgy határozott, hogy a részletezett kimutatásoktól a jövőben a perselytulajdonosok kívánságára eltekint, azonban a 200 leinél nagyobb adományokat, mint eddig is, külön fel fogja sorolni. A 200 leinél kisebb összegek részletezése a Központi Irodában az adakozóknak természetesen rendelkezésére áll.

Mint újítást vezettük be, hogy a Központi Iroda lekötözi az „Uj Kelet”-ben, milyen palesztinai font-összeggel igazolta a jeruzsálemi Főiroda az erdélyi elszámolásokat. Reméljük, hogy Erdély zsidósága méltányolni fogja azt a törekvést, mely a költségek lefedését célozza.

A Keren Kajemeth Országos Bizottsága.

VIII. sz. kimutatás

5679 év óta 5689-ig Lei 15.393.608-25
5679 jun. befolyt „ 124.928-25
5689 évben „ „ 1.646.181-75

Helyiségek:

Arad: Dr. Vajda Jakab 1479-50 (30576-50). **Brad:** Fischer Sándor 2987 (6166). **Bistrița:** Dr. Adler Hermann 2870 (22454). **Borsa:** Farkas Ábrahám 500 (500). **Beclean:** Hirsch Mártonné (2314790). **Bihar:** Kohn Ferenc 1313 (1503). **Bogdan:** Fekete Miksa 1651 (3454). **Cluj:** KKL Iroda 7755 (128528). **Cordo:** Stern Izidor 222 (664). **Carei:** Dr. Fehér Ferenc 2300 (21146). **Garbeu:** 500 (500). **Gheorgheni:** Halász Sándor 12500 (32356-75). **Hateg:** Löwy Lipót 12783 (51535). **Halmeu:** Schwartz Elemér 850 (2850). **Ibszfalu:** Ing. Antal Jakab 1929 (3156). **Lechintu:** Mandl Jenő 57 (326). **Lonca:** (Petrosenihez) 492-50 (1060-50). **Lugoj:** Deutsch Béla 7000 (46003). **Medias:** Incze Gyula 1070 (5249-50). **Nasfalu:** Kara Jenő 322 (322). **Oradea:** KKL Iroda 15115 (209942). **Odorheiu:** Gottesmann László 1322 (15288). **Panit:** (Targu-Mureshez) 373 (478). **Pancota:** Molnár József 1000 (7540). **Pecica:** Kohn Mihályné 200 (11725). **Petroseni:** Dr. Molnár Jenőné 2003-25 (19331). **Keghinul:** Dr. Weisz H. Mendel 909 (6257). **Resita:** Szabó Schimmerling József 1423 (17695). **Sighet:** KKL Iroda 100 (21617). **Salonta:** Dr. Kálmán Jenő 1648 (9833). **Somcutamare:** Lázár Lili 170 (1501). **Tileagd:** Schwartz Irén 787 (4091). **Toplița:** Dr. Mózes László 1718 (13597). **Turda:** Kohn Juci 876 (7626). **Timisoara:** KKL Iroda 23675 (294310). **Targu-Mures:** KKL Iroda 13084 (101012). **Lupeni:** Hirsch Adolf 170 (170). **Zalau:** Margulies Amália 1524 (11242).

Bevételek adományágak szerint:

I. persely	77283-25
rendes persely (2048)	76274-25
Imi zsebpersely (23)	1009-
II. dunam (14 dunam föld)	41031-
rendes dunam adomány	11789-
Tóra előtti adomány	14819-
pinkász (esk. gyűjt.)	7112-
rendezvények, akciók	6116-
Értékekből	479-50
Értékekből	715-50

III. Aranykönyv

6364-
rendes aranykönyvi ad. 5264-
esküvői gyűjtésekből 1100-

IV. Faadomány (Herzl-erdőbe) 250- júniusban összesen: 124928-25

Perselyből: **Brad:** Fischer Sándor 600, **mintapersely:** Löbl Rachel Klári 241, **Bihar:** Lindenfeld Lipótné 228, Kohn F. 225, **Bogdan:** Fekete M. 400, Suszmann A. 361, Fränkel A. 255, **Cluj:** Fischer L., Femina kalapszalón, Grünblatt N. 200-200, **Cordo:** Stein J. 222, **Corund:** Herschkovits J. 300, **Dumbraveni:** Antal J. 320, Dr. Heilper A. 230, **Hateg:** Ábrahám S. 553 **mintapersely,** Löwy L. 320, Ábrahám S. (Pui) 260, Ábrahám J. 216, **Homorod:** Jakab L. 270, **Lugoj:** Huszár Vilmos 500 **mintapersely Nasfalu:** Silberstein M. 322, **Oradea:** Jakobi I. 262, Weiszberger S. 254, Prometeus rt. 200, **Pancota:** Kun J. 225, **Panit:** Márk I. 373, **Petroseni:** Dr. Halmos B. 280, **Resita:** Friedmann A. 223, Filipp Artúr 292, **Targu-Mures:** Ideál illatszertár 290.

Dunam-adomány: **Rendes földadomány.** **Arad:** Fodor Gyula 1000, **Atileul-mare:** Salamon B. 500, **Brad:** Dr. Löbl K. 600, **Lugoj:** Gy. Gy. 200, **Petroseni:** Dr. Molnár Jenőné 300, **Pecica:** Kramer Szerén 200.
Tóra el. adom. **Hateg:** N. N. 2500, Léb A. 500, **Salonta:** Weisz Ö. 500, Farkas K. 200, **Guttman M.** 200, **Targu-Mures:** Wolster K. 500, **Goldschlag O.** 500, **Kramer S., Révész Zs., Sennsieb B., Darvas M., Kohn M., Simon M., Braun S.** 200-200.

Pinkász (esk. gyűjt.) Cluj: sómrák gyűjt. 212, Ceirót Mizrachit gyűjt. 633.

Rendezvények, akciók: **Bistrița:** Ifjusági szervezetek ünnepélye 500, **Gheorgheni:** Aviva Sósanna 2500, **Hateg:** Nőegylet és Aviva rendezvénye 600, Löwy L. Palesztina-bor eladásából 364, **Toplița:** Aviva Noémi virágnapja 450.

Értékekből: **Hateg:** Löwy L. sürgőnymegváltásért 240.

Film: **Arad:** Dr. Vajda J. 479.

Aranykönyv: **Gárda:** Dr. Weissburg Ch. bevezetésére N. N. 500, **Oradea:** Dr. Weissb. Ch. és Noszin M. bevezetésére (Barisszia gyűjt. **Pinkász utján**) Goldmann M. 300, Spietz A. 200, **Gutfried A.** és **Steinmetz F.** 200, **Gutfried Adolfné** 200, **Goldst. Henczi** bevezetésére Grünbaum S. 200.

Faadomány. **Beclean:** Herzl-Erdőbe Dr. Fried A. 1 fa, 250.

IX. sz. kimutatás

5679 év óta 5689 Lei 15.480.181-75
5689 évben befolyt „ 1.732.755-25
5789 jul.-ban befolyt „ 86.573-50

Helyiségek:

Arad: Dr. Vajda Jakab 3370. (33946-50), **Albajulia:** Ritter Sándor 6400 (41614), **Ambud:** (Paulesthez) 115 (115), **Baiasprte:** Wolf Sári 590 (1695) **Borosineu:** Vértes Ignác 500 (7346), **Brad:** Fischer Sándor 650 (6816), **Cluj:** KKL Iroda 7308-50 (135836-50), **Carei:** Dr. Fehér Ferenc 2420(23566), **Cehulsilvaniei:** Schreiber Ilonka 1000 (6454), **Deva:** Özv. Mihály Károlyné 2950(23646) **Ghiris de Aires** Salamon Ottó 1000 (2390), **Gurahonfi:** Hönig Margit 850 (4650), **Gheorgeni:** Halász Sándor 3386 (35742), **Ludeşul de Mures:** Pollák Márkusz 1394

(3019), **Lugoj:** Deutsch Béla 250 (46253), **Mercurea-Ciuc:** Szmucl Zsigmond 900 (19886), **Oradea:** KKL Iroda 13810 (223752), **Orsova:** Löwenkopf Kálmán 832 (3770), **Pauşest:** Farkas Jenő 200 (200), **Potau:** (Satmárhoz) 5 (5), **Pecica:** Kramer Szerén 1000 (12725), **Radnót:** Friedrich Géza 80 (80), **Resita:** Szabó Schimmerling József 1300 (18995), **Sighet:** KKL Iroda 2700 (24317), **Sátmar:** Dr. Steinberger Ernő 6893 (58888), **Săcueni:** Weisz Jenő 1662 (15727), **Tâşnad:** Weisz Mártonné 540 (3840), **Tileagd:** Goldstein Ilus 655 (4746), **Turda:** Kohn Juci 2450 (10076), **Timişoara** KKL Iroda 20000 (314310-25), **Toplița:** 20 (20) **Uilac:** Friedmann Ignác 275 (275), **Urmines:** Schwartzberger Sándor 225 (225), **Udvari:** (Satmárhoz) 419 (419), **Vintul de jos:** Dr. Vafna Izidor 334 (1207).

Bevételek adományágak szerint:

I. persely	37.917-50
rendes persely (1057)	37539-
Imi zsebpersely (8)	378-50
II. dunam (11 dunam)	32.024-
rendes dunam adomány	28.025-
Tóra előtti adomány	3.081-
Pinkász (esk. gyűjt.)	916-
III. Aranykönyv	3.225-
rendes aranykönyv	2.225-
esk. gyűjt.	1.000-
IV. Faadomány (54 fa)	13.409-
Herzl erdőbe	13.159-
Einstein erdőbe	250-
júliusban összesen:	86.573-50

Persely Albajulia: Kohn A. 250, Judovits J. 216, **Deva:** Dr. Lörcinc J. 346 **Gurahonfi:** Fuchs B. 235, **Ludeşul de Mures:** Dr. Frieder M. 354, **Goldstein M.** 200, **Oradea:** Kovács E. 454, Rein M. 275, Neumann A. 255, **Bialik Barisszia** 215, **Nussbaum S.** 206, **Fränkel L.** 205, **Kepes E.** 201, **Nussbaum S.** 200, **Palfalva:** N. N. 200, **Pecica:** Özv. Schreiberne 220, **Săcueni:** Dr. Erdős J. 260, Dr. Kornhauser I. 206, **Sátmar.**

Dr. Jordán Viktorné 2152, **mintapersely**

Dr. Schwarz Lajos 419, **Vintul de jos:** (albaiuliai ürités) 334, **Uilac:** Rosenberg N. 275, **Urmines:** Schwartzberger S. 225.

Dunam adomány. **Rendes földadomány.** **Brad:** Kugel S. Herzl képekért 400, **Turda:** Aviva fagyaltélesztője 2200 **Oradea** Marmorosch bank kamat 277. **Tóraelőtti adományok:** **Albaiulia:** Weisz A. 400, Dr. Mandl S. 200. **Oradea:** Nussbaum Sámuel 500, (néh. Landau Chaim mizrachit vezér emlékére)

Pinkász: **Albajulia:** Sómérok esk. gyűjt. 396, **Cluj:** Menczel Matild és Klein S. esk. gyűjt. 320.

Erték: Fuchs N. 200.

Aranykönyv: **Cluj:** Krausz Anna, Dr. Weissburg Chaim és Noszin M. aranykönyv. bv. 500, esk. gyűjtés utján **Oradea:** Bréhm Armin és neje 200, Dr. Weissburg Ch. és Noszin M. bev. —, Dr. Wohl Márkusné, Vidor M., Hitter J., Hitter Ilonka gyűjt. 200-200 néhai Kohn M. Ch. és Nuszen aranyk. bevezetésére.

Faadomány Herzl-erdőbe: **Arad:** König Miksa 500, **Brad:** Kugel S. 250, **Câmpiaturzii:** Salamon S. 1000, **Cluj:** megb. özv. Weissburg Ödönné kertjébe, 4092, **Fischer L.** 250, **Nimberger E.** 250 **Ezra Herzl-ünnep** jegyeladásb. 280, **Deva:**

אתרוגים

A GILGAL Szociális Esztag küldemény már szeptember 17-én Clujon lesz. A kiadás és leszállítás az előjegyzetteknek szept. 18-án megkezdődik.

Safruth zsidó könyvkereskedés **Cluj,** Piața Mihai Viteazul (v. Széchenyi-ter) 39.

Parger (görög) esrogim megérkezését idejében közlöm.

A CLUJ

Tacamul e țistă rugărbăn

keszült minden darab evőeszköz és dísz tárgy ezen gyárjelével van ellátva.

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb éksz.üzletben megrendelhetők - Vízonteladókak: „TACAMUL” ezüstáruháza Cluj, Strada N. Iorga 11/A

ודר ערצונו אום עכטעם זילבער: כל קדש תורה אור אנדערע ספרים און אתרוגים העלפער ספרים-שטעלע און ועטלעך די סוף ליל געגענטערע

Már több mint

15.000

kötet könyv

áll rendelkezésére magyar, német, francia, román, angol nyelven az

Uj Kelet

olvasóinak!

A világirodalom leghiresebb íróinak művei.

A külföldi, vagy erdélyi könyvpiacra megjelent összességűk azonnal megkaphatók.

Az Uj Kelet olvasói a „Dante” kölcsönkönyvtárban havi 50 lei helyett csak 30 leit kell fizessenek. A könyvek naponta cserélhetők, tehát olvashatja a könyvpiac legújabb szenzációját és a klasszikus irodalom legkiválóbb remekét

napi 1 leiert.

Dante kölcsönkönyvtár Cluj, Str. N. Iorga 5. (Jókai-u.) Vidékre, fűrdőre prospektust.

UNICUM

borotva
borotvaszappan
borotvafestő szilj
borotvaecset
önborotváló készülék
önborotváló pengék
acéláruk felülmulthatatlanok

„Unicum” Kun, Calea Victoriei 2

Egyetlen magyarnyelvű

Róser szakácskönyv

Írta: Ganz Ábrahámmé.
Ára 200 lej (és portó).
Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Minden jog fentartva

SZONJA egy kis cseléd története

Írta: **J. Golotarewsky**

Fordította: **Szabó Imre**

Albert.

Albert: Ki hívott, mama?
Jerucham: (összeteszi kezeit előtte).
Albert, miszter Liebherz!

Albert: (nagy zavarban). Anyám, ki ez a szegény ember?

Liebherz: Ez az ember Szonjának az apja. Egy szerencsétlen ember, mondhatom, szép dolgokat tudtam most meg rólad.

Albert: (révtegen). Hát ő is tudja?
Liebherz: Szóval te magad is beismered...

Albert: Te vagy az oka mindennek, anyám...

Jerucham: Tudom, miszter Liebherz, maga nem egy keményszívű ember, én ismerem a maga apját, isten nyugtassa, csupa szív és csupa jószág volt. Maga sem lehet egy megatalkodott lelkű ember. De lássa, mit csinált maga az én gyermekemmel. Hisz ez a szerencsétlen nem fogja tudni ezt az esetet. Meg fogja ölni magát szegény.

Albert: Nézze, uram, higgye el, én nem vagyok olyan bűnös ebben az esetben, mint ahogy maga ezt hiszi. Én nem akartam megcsalni a maga lányát. De Szonja az én tudtom nélkül elment a házból és lássa, olyan körülmények jöttek közbe, hogy nekem egy másik nővel kellett meg-házasodnom.

Jerucham: Még nem házasodott meg, és a leányom megkerült. Maga még jóváteheti a hibáját.

Albert: Most már késő... Az anyakönyvvezető előtt már megesküdöttünk...

Jerucham: (megdöbbenve és izgatottan) Már megesküdött? És a leányomat itt hagyja egy gyerekkel a szíve alatt? (viszszakép, botját magasba emeli). Hívtány csöbítő!... Gyilkos!... Lakolni fogsz, meg fogsz döglenni!

Liebherz: (felsikolt). Az isten szerelmére, mit csinál maga? (lefogja a kezét).

Albert: Hagyd, anyám, enged, hogy meggyilkoljon... Megérdemlem a halált... Inkább haljak meg, semhogy ilyen becsületlen életet éljek... (Bender kicsiny résen halgat az ajtónál).

Jerucham: (a botot a földre hajtja). Hát nem bánom, megkegyelmezek neked, csak élj továbbra is ezen a földön, de isten áta verjen mindenütt, ahová csak lépsz! Ne legyenek tiszta álmaid és mindenütt kísérjen az én ártatlan gyermekemnek a szelleme. Ne legyen nyugodt nappalod és éjszakád és ha meghaltál, vessen ki a föld! Egész életén hordja magán a Kain bélyegét (egyre elhalkulón és eszelősen, metetközben). Kain, Kain, Kain... (el).

Bender.

Bender: Hát így állunk?! Van egy lány, aki már nem is lány, mert a szíve alatt egy kis gyerek... Hát mindegy, ez már amerikai tempó... De nincs semmi baj, a mai férfi olyan mint egy ablaküveg, ha egy kis pészok száll rá, az ember egyszerűen lemossa, aztán megint tisztán áll a világ előtt... No gyere, mert már állítják a baldachint. De mondom neked, ne-hogy a lányom megtudjon valamit... A lányom ilyen dolgokban olyan mint egy ma született gyerek... No gyere...

Albert: Miszter Bender, a maga lánya, mindent tud, én mindent elmondtam neki. Nézze, kérem magát, ha csak egy mód van rá, ne tartsuk meg a lakodalmat.

Bender: Ugyan ne legyél gyerek. Egy ügyvédnek férfinek kell lennie. Micsoda beszéd ez! Én belőled hírot akarok csinálni, politikai embert, nekem szükségem van egy befolyásos vőre. Hogy képzeled, hogy én most téged ki foglak engedni a családomból? Gyere, gyere! (kifelé tolja. Mindnyájan el. Kivülről lakodalmi zené).

Cecil, majd Szonja.

(Cecil a tűkörhöz megy és rendezgeti a haját és fejdiszét. Azalatt jön be a másik éjton sápadtan Szonja).

Szonja: Jóestét!

Cecil: Ki maga?

Szonja: Már nem ismer? Hát hónappal ezelőtt láthatott engem madám Liebherz-nél, ott szolgált a házuknál.

Cecil: Ahá! Te vagy az a Szonja. A cseléd... Mindent hallottam rólad. Albertem mindent elmesélt... Tudom, tudom, te vagy az ő... hogy is monjam, te vagy az ő metresze.

Szonja: Ugy?! Hát mindent elmondott magának... De elmondta azt is, hogy mennyire szeretett és hogyan imádott?

Cecil: De miért jöttél most ide?

Szonja: (esdő hangon). Azért jöttem, hogy megmondjam magának, nézze, én gyereket hordok a szívem alatt... És nekem beteg apám van. (kezét tördéli). Ha Albert nem állja vissza a becsületos nevet, akkor itt borzasztó dolgok fognak történni.

Cecil: (felpattan). Csak nem gondold, hogy Albert téged feleségül fog venni? Szentelenség! Ilyen céda szemét, még ilyesmivel mer előhozakodni.

Szonja: Én nem tudom mi a nagyobb cédaság, az-e, amikor pénzért vásárolja meg az urát, vagy az, amikor megszedül a szerelemben. Tudja meg, hogy magát Albert csak a vagyona miatt veszi el. Ne-hogy azt higgye, hogy szép arca, vagy a finom modora hódította meg Albertet. Maga a birilliansaival szédítette, nem a mosolyával és most lássa be, hogy maga a legocédább ebben az esetben. Tudja meg, hogy maga csak a férfit akarja, de a gondolatái és a szíve ugysincs magánál, nem is lesz, amíg él, mindig rám fog gondolni és velem fog érezni. Engem szeret, igenis engem!

Cecil: Ót szereti!... Hahahaha! Az ilyen kivétel nőket még szeretni is lehet, ugye?

Szonja: Igenis, csak az ilyen nőket lehet szeretni, mint amilyen én vagyok! Tudja meg, hogy amikor engem ölelt, mindig azt mondogta, hogy én vagyok életének a jobbik fele. Magához nem voltak ilyen szavai. Magának ilyeneket mondhat: anyanom, briliánsom, gyönyöröm. És ilyenkor aranyra gondol, pénzre, autóra és ékszerre.

Cecil: (gunyosan). Hahahaha! Ugy látom, kicsike, te még tapasztalatlan vagy. Tapasztalatlan és műveletlen, hát meg fogom neked magyarázni. Mi gazdagok tudjuk nagyon jól, hogy a férjünknek szeretőik vannak... De mi ezzel nem igen törődünk, mit bánt az engem, ha egy buta leány bedúl a férjem szerelmi vállonásainak... Az ilyen ostoba liba nem tudja, hogy nem egyéb játéknál, amit a férfiak összetörnek és kihajlítanak. Nem te vagy az első és nem te vagy az utolsó. Kihajlítanak benneteket és elpusztultok a moscsárban.

Szonja: Én nem tudok úgy beszélni mint maga, én csak annyit tudok, hogy mielőtt Albertné lettem, nem volt annyi férfivel dolgom, mint magának, nekem senkivel sem volt dolgom. Én nem tudom milyen lesz az én életem vége, csak annyit tudok, hogy magának az egész élete tele volt mocokkal. Maga megvásárolta a férjét pénzen és becselenebb mint akik eladják magukat pénzért. Nem tudom, ki hívtányabb, az, aki szeret és hű a szeretőjéhez, vagy a gazdag leány, aki azért veszi magához a férjét, hogy legyen aki mögött tovább is elkövesse a becselenségeit. (kétségbeesett dühvel). «Mányaszony, látni akarom a vőlegényét!

Cecil: Pizkosk perszóna! Ki a házamból! Vagy szolgát hivatok és kidobatlak!

Szonja: Hivathatsz, akít akarsz! Akarom, hogy mindenké az igazat tudja!

Cecil: Szerencséd, hogy vendégek vannak a házban. (hangosan). Albert! Miszter Liebherz!

ALBERT.

Albert: Hívtál engem, Cecil?

Cecil: Ez az előkelő dáma...

Albert: Szonja! Te itt?

Cecil: Remélem, hogy kurtán fogok vegezni veled! (El).

(Folyt. következik.)

Könyv-szenzációk!

- Berendné: Istenek és ösztönök. Füzve 190, kötve 258 lei.
- Komor Fischmann S. utó-dai. Füzve 190, kötve 258 lei.
- Millikán: Tudomány és vallás. Füzve 130 lei.
- Wodehouse: Forduljon Pomithez. Füzve 55 lei.
- Hamsun: Uj föld. I-II. Füzve 170 lei.
- Swinerton: Estétől reggelig. Füzve 102 lei.
- Coster: Nászutazás. Füzve 102 lei.
- London: Vadon szava. Füzve 102 lei.
- Göncz: A tennisjáték. Füzve 150 lei.
- Karinthy: Minden más-keppen van. Füzve 231, kötve 313 lei.
- Ibanez: Mare nostrum. Füzve 194, kötve 272 lei.
- Kodolányi: Két leányarc. Füzve 136 lei.
- Boccacio: Dekameron. I-III. Kötve 2040 lei.
- Ewers: A vörös kő. 2 kötet füzve 330, kötve 476 lei, a két kötet egybe-kötve 408 lei.
- Molnár Ákos: Végre egy jó házasság. Füzve 163, kötve 231 lei. (Mikszáth pályadíjas regény)
- Kádár: Heggesztés kézikönyve. Füzve 238 lei.
- Barna: Vas- és fémipari kézikönyv. II. kiadás. Füzve 340 lei.
- Koltai: Utburkolatok. Kötve 408 lei.

Kitölteni, levágni beküldeni:

T. Uj Kelet könyvoszálya Cluj.

Kérem címemre utánvétellel a „Könyvszenzációk” számait megküldeni.

Név:

Cím:

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Ap óhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési hírek díja 250 lej.

Urakl

Cipővásárlás előtt ne sajnálják a fáradságot felkeresni!

Róth cipészt

Unió-ucca 9. sz. alatt.

Különbejárati szobát fűrészbahasznaítaltal, valamint teljes ellátást kaphat egy-két hatalember előnyös árban Erzsébet-ut 34. alatt.

Egy komplett fűszer-üzletberendezés petróleum-auto-ata tartállyal olcsón eladó. Értekezhetni Ernster vendégházban Wesse-lényi Miklós-ut 22.

Tanulónak fizetéssel felvett középiskolát végzett fiút Bauch Ernő kézimunka és rövidáru üzlete Reg. Ferd. 1.

Két iskolásfiú vagy fiú vagy leány teljes ellátást kaphat. Strada Radu 1. sz. (Óvár).

Köser tehéntej nagyobb gazdaságból tisztán kezelt, prima minőségű nagyobb tételeben kapható azonnalra, Cim a kiadóban.

Egy jó családból való iskolagyerek teljes ellátást kaphat Cim a kiadóban.

Izr. Maturant mit rumánischen, deutschen, ungarischen, französischen Sprachenkenntnissen, guten Mathematiken sucht Haus-lehrerposten. Adresse: Grúu J. Sighetu-mar-majei, Strada Kogalniceanu 6.

Az egész országban jól bevezetett vidéki sapatizem október 1-1 belé,ésre fixfizetéses utazót keres. Román, német nyelvtudás elengedhetetlenül fontos. Ugyes, óvadéktépes egyének „Sapkaizem” jellegre nyujtsák be ajánlatukat a kiadóhivatalba.

Kelleues, iskolázott-hu ngu segédkantör el-válalna samesz, mes-giach inkasszóll állást szegény fizetéssel. — „segédkantör” jellegű leveleket a kiadóhivatal továbbít.

Fehéreművarrónót keresek házhoz egy heti munkára. — Cim, Karolina-tér 3. I. 10.

Működésben levő élet-képes váallat kibőví-téséhez aktív munká-va is résztvővő tőkes társat keresek 2-3 millióval. Cim a kiadóban.

HEGEDŰ OKTATÁST alaposan és jutányos díjazás mellett vállalok Dán I-lus, Strad. Universitáti No. 7 (volt Egyetem-ucca.)

Friss köser bivaly-és tehéntej naponta két-szer, csecc-móknak és bet geknek állanódon egy tenentől fejve, huz-háló. Ugyanott állanódon friss köser tejfel, túró és vaj is kapható. Schwartz Ignác Strada Julius Manin (Szentegyház-u.) 24.

Teljesen kúibebéjárati utcai szoba, fűrészbahasznaítaltal ké-három személynek is, október elsejére kiadó. Sir. General Bertheloi (Ebtvs-u. 25.

Férfi kalapokat

fest, tisztit, formál és vasal FEHÉR Strada Memorandului (volt Unió-u.) 21. Redout.

Máramarosszigeten

a város legszebb helyén egy három utcára nyíló nagyövedelmű emeletes bérház — 18 üzemhelyiséggel és nagyon szép lakásokkal — esetleg egy beköltözhető lakással (családi okok miatt) azonnal olcsón eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Székely Menyhért ügyvéd, Sighet.

Porzsaszőnyegek

készítéséhez külföldi fonalak Imperial (fényes) kg.-ként — — Lei 400 Selyem fonal — — — — — 540 Felvető (angol) — — — — — 250 Leszövő (bordó) — — — — — 300 1 szálás finom cseh fonal kg.-ként — — — — — 300 minták és mindennemű szövékelékek leg-olcsóbb bevásárlási forrása

SZÉKELY szőnyegszövőde ORADEA, Strada Pictor Grigorescu No. 4.

SZERKESZTO
Éjjeli telet
KIADÓHIVAT
Str. Ba
ELŐFIZETESI
Egész évr
Félévre —
Negyedre —
Róbet
1929 szept
* 5689

Edmond

Soha jobbkor... Constantin Bacaliet Edmond Plo... toft egy világhírben — hogy tud... vönyhozas zárja... egyetemok kapu... publicistája a fe... robban ki a raga... kérdezi: „Melyik... kérem szépen?!... ismeri ezt a törv... reszletlen hittes... az a romániai zs... állítását aláírhat...

Megnyugtathat... kár az izgalomért... quois je suis juif... nem mondott iga... ben csakugyan es... sines, amely exp... ritánja a zsidó di... nulmánylehetőség... lőszinűleg (évedés... tény diákszövetsé... keresztül követel... zusz törvénybeil... nárok, sőt poltit... a posztulatumot... ezek ellenére sen... és fejlődési lehet... alapján való sza... tassák. Nem is v... vényparagrafusok... gyakorlaji alkál... bot és a bikaosök... tetlen volt a zsidó... olyan rendet nem... nului vágyó zsidó... amilyent a napor... ságával megismé... tek.

Nincs törvény... tem kapuit a zsidó... sa urnak százas... Edmond Fleg (é... nem igaz a román... quod non est in... do. Mert az egye... orvosi fakultáson... is alig marad a z... ugyan nem hozta... de ugyanakkor n... vényt a farkosbo... mak. — mondja... dó diákság ellen... való özőnlésük ell... aránytalan előző... román ifjakok p... nem fajgyűlöletet... akartak, hanem... tek”. „Ez a törté... pitja meg önzere... fajgyűlölet és ne... változta ki azokat... melyek végül is... náltak. Mindössze... ról” volt szó.

Messzire vezetn... lal ebben az ann... polémiát kezdené... vesen ujjtuk fel... emlékekkel van... lyeknek megelev... munkra és amely... büszkélkedhetik... szivesen és örömm... a történetekre és...